

ROMÂNIA  
REGIUNEA DE DEZVOLTARE CENTRU  
CONSILIUL PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

PROCES VERBAL

Încheiat astăzi, 23.03.2022, la Sibiu

Ședința Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru

**Membrii Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru participanți la ședință:**

1. Ion Dumitrel – Președinte Consiliul Județean Alba
2. Pleșa Gabriel Codru - Primar Municipiul Alba Iulia, reprezentat de domnul Prația-Aron Mircea-Lanu
3. Adrian Teban – Primar Orașul Cugir
4. Romulus Raica – Primar Comuna Galda, reprezentat de domnul Nicolae Mărginean
5. Ioan Adrian Veștea - Președinte Consiliul Județean Brașov
6. Allen Coliban – Primar Municipiul Brașov
7. Tamás Sándor – Președinte Consiliul Județean Covasna, reprezentat de domnul Jakab István-Barna, Vicepreședinte Consiliul Județean Covasna
8. Antal Árpád – Primar Municipiul Sfântu Gheorghe, reprezentat de domnul Csaba Czimbalmos - Kozma
9. Gyero József - Primar Orașul Covasna, reprezentat de domnul Robert Jeszenovics, Viceprimar Orașul Covasna
10. Borboly Csaba – Președinte Consiliul Județean Harghita
11. Korodi Attila – Primar Municipiul Miercurea Ciuc, reprezentat de doamna Dosa Eszter Zsuzsanna
12. Kovács Lehel - Primar Comuna Lupeni
13. Peter Ferenc – Președinte Consiliul Județean Mureș
14. Soós Zoltán - Primarul Municipiului Târgu Mureș, reprezentat de doamna Dana Ijac
15. Ioan Cristian Moldovan – Primar Orașul Luduș, reprezentat de domnul Marius Dudilă
16. Simon Istvan – Primar Comuna Sînpaul
17. Daniela Cîmpean – Președinte Consiliul Județean Sibiu
18. Astrid Fodor – Primar Municipiul Sibiu
19. Horațiu Dumitru Răcuciu – Primar Orașul Săliște
20. Mircea Mihai Dragomir – Primar Comuna Biertan

**Alți participanți invitați:**

- Biro Barna Botond – Vicepreședinte Consiliul Județean Harghita
- Peli Levente - Consiliul Județean Harghita
- Oana Popa - Consiliul Județean Sibiu
- Ioana Leca - Primăria municipiului Sibiu
- Mihai Veștea - Senatul României
- Ligia Gabriela Marian - Instituția Prefectului Județul Mureș
- Adriana Miron - Primăria municipiului Brașov
- Magyarossy Andreea - Consiliul Județean Mureș

- Nachilă Andreea - Consiliul Județean Covasna
- Ciprian Ștefan – Director General Muzeul Astra Sibiu
- Farcașiu Andreea - Consiliul Județean Sibiu
- Nicolae Albu - Instituția Prefectului Județul Alba
- Mircea Dorin Crețu - Instituția Prefectului Județul Sibiu
- Alin Chipăilă – Asociația Județeană de Cultură Sibiu

#### **Reprezentanți ADR Centru:**

- Simion Crețu – Director General ADR Centru
- Dan Popa – Director Organism Intermediar POR
- Adriana Mureșan – Șef AM POR 2021-2027
- Ovidia Caba- Director Direcția Politici Regionale, Programe
- Mirela Voica – Director Departament Economic ADR Centru
- Nicolae Mărginean – Director Departament Relații Publice și Comunicare

Ședința s-a desfășurat în data de 23.03.2022, de la ora 11.00, la Sala Auditorium din Pavilionul Muzeal Multicultural (Poarta Principală) de la Complexul Național Muzeal ASTRA din Municipiul Sibiu, fiind condusă de domnul Csaba Borboly – Președinte CDR Centru și ulterior de domnul Peter Ferenc, președintele ales al CDR Centru.

**Doamna Daniela Cîmpean:** Buna ziua și bine ați venit în Municipiul Sibiu, vă spun și eu și doamna primar Astrid Fodor. Ne bucurăm că ședința de astăzi se desfășoară aici și sperăm că ambianța de aici să ne inspire și să luăm cele mai bune decizii. Ne aflăm la Muzeul Astra, este o instituție aflată în subordinea CJ Sibiu, instituție cu care toți sibienii se mândresc, cel mai mare muzeu în aer liber din Europa. Vă invit să-l descoperiți și sunt convinsă că o să reveniți și în calitate de vizitatori nu numai de oaspeți la astfel de evenimente oficiale.

Sunt alături de noi și domnul prefect al județului Sibiu și îi mulțumim că participă la aceasta întâlnire. O să-l rog să adreseze mesajul dânsului după care, domnul director al muzeului, este un manager foarte activ care și-a pus foarte mult amprenta asupra activității și direcției pe care acest muzeu a luat-o, pasionat de ceea ce face ceea ce face. Ceea ce vedeți este în mare parte contribuția domnului director director și o să-i dau și dânsului cuvântul să vă adreseze câteva cuvinte. După doamna primar, domnul prefect vă spune un mesaj de început. Doamna primar, aveți cuvântul.

**Doamna Astrid Fodor:** Bine ați venit la Sibiu! Vreau să spun că Primăria nu este într-o concurență cu Consiliul Județean Sibiu, din contră este într-o excelentă colaborare. Muzeul Astra este una din bijuteriile comunității noastre. Vă invit să vizitați această frumoasă locație, sperăm că și pandemia ne permite. Sibiuul se va transforma începând cu luna mai într-o scenă deschisă și inclusiv în perioada festivalului de teatru aveți multe de văzut. Eu vă doresc să vă simțiți bine la Sibiu și astăzi, aici, să luăm cele mai bune decizii.

**Domnul Prefect MIRCEA DORIN CREȚU:** Bună ziua, mă bucur că ne revedem fără mască după atâta timp. De asemenea, vă mulțumesc tuturor membrilor CDR Centru și în special domnului președinte Csaba Borboly, pentru ce ați făcut pentru Regiunea 7 Centru. Mulțumesc și domnului director Simion Crețu, ne cunoaștem de 24 de ani pe când se puneau bazele Consiliului de Dezvoltare Regională și a Agenției de Dezvoltare Regională și pot să vă spun



că am avut atunci onoarea să fiu membru în primul Consiliu de Dezvoltare Regională. Sper ca în urma implementării următorului program de finanțare 2021-2027 calitatea vieții cetățenilor din Regiunea Centru și implicit din județul Sibiu să fie cea pe care ne-o dorim. Vă mulțumesc.

**Doamna Daniela Cîmpean:** O să dau cuvântul domnului director al Muzeului Astra, Ciprian Ștefan.

**Domnul Ciprian Ștefan:** Bună ziua tuturor. Bine ați venit în cea mai performantă instituție de cultură din România. Mă bucur că am ocazia să vorbesc în fața dumneavoastră și o să vă vorbesc despre nevoile din cultură. M-aș bucura, ca în viitor noi, instituțiile de cultură care știm, să implementăm proiecte să fim eligibili în programele regionale. M-aș bucura ca multe din liniile de finanțare, care vizează restaurarea patrimoniului să nu cuprindă doar restaurare că altfel vom avea monumente istorice puse la punct dar fără nici un fel de strategie de valorizare, componenta de valorizare al unui monument istoric este mai mult decât vitală dacă dorim să vorbim de un turism cultural de calitate. Noi, instituțiile de cultură, putem să fim un suport pentru autorități, noi putem genera efecte economice directe și indirecte imediate, putem să avem o amprentă clară în ceea ce privește turismul cultural rural iar turismul cultural în mediul rural cred că este viitorul României în ceea ce înseamnă turism, la ce potențial fabulos are România în momentul de față și cum creem legătura între rural și urban, cum generăm oferte culturale. Mie nu-mi place să numesc instituția noastră muzeu, noi suntem instituție care generează act cultural de calitate și servicii comunitare. Un muzeu în ceea ce-l definește este un depozitar, nu este pus în slujba comunității, devine o instituție care doar conservă, doar păstrează și nu comunică. Patrimoniul este moștenirea României, ce facem cu această moștenire și cum o exploatăm, cum o punem în mișcare, în slujba societății și a comunității este responsabilitatea noastră. La Sibiu avem o relație foarte bună cu autoritățile pentru că politica culturală și a județului și a municipiului se face împreună cu noi, dar avem nevoie de instrumente financiare.

În momentul de față noi, instituțiile de cultură, nu avem acces la foarte multe instrumente financiare și suntem capabili să câștigăm proiecte și să le implementăm, noi suntem un exemplu. Suntem la al treilea proiect pe finanțare norvegiană, un proiect de 2,5 milioane de euro. Am avut un proiect de 3,7 milioane de euro și încă unul de 2,5 mil de euro. Ne dorim ca pe POR să fim eligibili și să aplicăm pentru ca avem echipe pentru implementarea proiectelor și experiență. Există o lege care ne dă o anumită independență, autonomie și trebuie să demonstrăm și noi ca manageri că identificăm linii de finanțare, că dezvoltăm infrastructura culturală din România, care nu e dezvoltată.

Am vrut să profit azi și să vorbesc despre cum noi, instituțiile de cultură, putem să fim suport pentru dumneavoastră dacă se creează aceste instrumente financiare. Trebuie pusă o presiune financiară pentru factorii decizionali de la nivel central pentru acest lucru. Discutăm cu primarii ce să facem pe PNRR cu casele tradiționale, să facem ruta caselor, să le includem într-un circuit turistic pentru atragerea turiștilor. Am vrut să profit, după cum spuneam, de această întâlnire și să cer ca și instituțiile de cultură să fie eligibile prin POR, pe anumite linii de finanțare care vizează dezvoltarea culturală. Vă mulțumesc.

**Doamna Daniela Cîmpean:** Adevărul e că noi, cei care suntem președinți, primari știm că oamenii din cultură și din sănătate trebuie să fie susținuți de stat. Domnul director întotdeauna vine cu soluții, cultura poate să producă bani și să vină în sprijinul autorităților. În continuare va vorbi domnul președinte Csaba Borboly.

**Domnul Csaba Borboly:** Buna ziua. Vă mulțumim celor prezenți astăzi. Vă salut cu ocazia acestei întâlniri. Mulțumesc Doamnei președinte. Este întrunit cvorumul necesar, așa că putem începe discuțiile.

Avem 17 puncte pe Ordinea de zi. Doar câteva minute o să vă rețin eu apoi voi preda ștafeta noului președinte al CDR, deoarece azi avem pe Ordinea de zi „Alegerea președintelui și vicepreședintelui CDR Centru”. Aveți Ordinea de zi în mape. Dacă aveți propuneri la aceasta? Supunem la vot. Cine este pentru? Împotrivă? Abțineri? Ordinea de zi a fost aprobată. Trecem la primul punct de pe ordinea de zi. ”Proiect de hotărâre privind alegerea președintelui și vicepreședintelui Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru” Domnule Simion Crețu, vă rog să luați cuvântul.

**Domnul Simion Crețu** – Mulțumesc domnule președinte. Vreau să vă salut și eu să vă mulțumesc că ați acceptat invitația noastră de a lua parte la lucrările acestui for regional. Cum spunea și domnul președinte, este o întâlnire care se face cu participare fizică, ceea ce este un pas spre normalitate. A fost o perioadă dificilă pentru toți, ne-am adaptat. Pe lângă unele lucruri negative care s-au întâmplat în această perioadă o să rămânem și cu niște obiceiuri pozitive, s-a dezvoltat comunicarea on-line.

Să revin la primul punct al ordinii de zi „Proiect de hotărâre privind alegerea președintelui și vicepreședintelui Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru.”

După cum este menționat și în expunerea de motive, postul de președinte și vicepreședinte al CDR Centru se realizează prin rotație de către președinții de consilii județene, pentru un mandat de un an. În cadrul ședinței CDR Centru din 04.10.2006 s-a ajuns la înțelegerea ca două județe să asigure pe rând într-o perioadă de 2 ani conducerea CDR Centru. Un an să fie președinte un județ și vicepreședinte celălalt județ, iar după un an să se schimbe funcțiile între ei, urmând ca, ulterior, să vină la conducere alte două județe.

Prin hotărârile CDR Centru nr. 11/25.06.2019 și nr. 13/09.12.2020 au fost investiți în funcția de Președinte al CDR Centru, alternativ, domnii Adrian-Ioan Veștea, Președintele Consiliului Județean Brașov și domnul Borboly Csaba, Președintele Consiliului Județean Harghita, pentru mandat de 1 an. Fiecare dintre domniile lor a deținut, tot alternativ, funcția de vicepreședinte, tot pentru un an, începând cu data adoptării fiecărei hotărâri. Eu doresc să le mulțumesc ambilor pentru sprijinul acordat, noi suntem într-un proces de descentralizare, care durează destul de mult timp, am avut susținerea atât a dumneavoastră cât și a domnului primar Adrian Teban care este și președintele Asociației Orașelor din România care sunt forumuri care sunt auzite la nivel național. Consider că până la urmă acest proces al descentralizării se va finaliza bine.

Prin urmare, având în vedere că s-au respectat deciziile adoptate în cadrul ședințelor CDR Centru din 04.10.2006 și respectiv a ședinței CDR Centru din 27.09.2016 - fiind îndeplinite atât condiția ca 2 județe să asigure pe rând într-o perioadă de 2 ani conducerea CDR Centru, cât și condiția ca grupurile de două județe să fie după cum urmează: județul Sibiu cu județul Covasna, județul Brașov cu județul Harghita și județul Alba cu județul Mureș - menținând același principiu al rotației la conducerea forului decizional regional, conducerea CDR Centru va reveni județelor Mureș și Alba. Urmează ca unul din cei doi domni președinți să ne comunice care este decizia dânsilor. În urma discuțiilor avute s-a convenit ca va începe mandatul astăzi în funcția de președinte al CDR Centru domnul Peter Ferenc - Președintele Consiliului Județean Mureș, iar funcția de Vicepreședinte al CDR Centru va fi asigurată de domnul Ion Dumitrel, Președintele Consiliului Județean Alba, pentru câte un mandat de 1 an. Respectând același principiu, fiecare dintre domniile lor urmează să ocupe tot pentru un an, alternativ, funcția de vicepreședinte, începând cu data adoptării hotărârii corespunzătoare a CDR Centru.

**Domnul Csaba Borboly:** Dacă sunteți de acord? Dacă vă abțineți sau nu sunteți de acord ? S-a aprobat în unanimitate. Eu vă felicit încă o dată.



**Domnul Peter Ferenc** – Vă mulțumesc foarte frumos. În primul rând aș dori să mulțumesc gazdelor noastre pentru primirea pe care ne-ați asigurat-o, este o zonă foarte frumoasă și mă bucur că suntem astăzi aici.

Dați-mi voie să continuăm cu al doilea punct de pe Ordinea de zi - "Proiect de hotărâre privind aprobarea Raportului de activitate al Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru pe anul 2021". Îl rog pe domnul Simion Crețu să prezinte acest raport.

**Domnul Simion Crețu** – Mulțumesc domnule președinte. În cursul anului 2021 activitatea ADR s-a concentrat în paralel pe mai multe paliere, cele mai importante dintre acestea fiind planificarea dezvoltării, pregătirea Programului Operațional Regional CENTRU 2021-2027, în calitate de Autoritate de Management, precum și implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020 în calitate de Organism Intermediar.

În ce privește partea de planificare a dezvoltării, s-a finalizat elaborarea PDR Centru 2021-2027 prin realizarea Planului de acțiune pentru implementarea PDR Centru 2021-2027 care a fost avizat de CRP Centru, dar și prin derularea procedurii de evaluare strategică de mediu, în urma căreia acest document a fost actualizat. De asemenea, pentru a susține implementarea PDR Centru la nivel regional s-au elaborat două studii regionale după cum urmează: studiu privind dezvoltarea infrastructurii de transport la nivelul Regiunii Centru și nevoile de îmbunătățire a conectivității regionale și studiu privind nevoile și oferta de competențe digitale în administrația publică și în economie, studii care susțin și programarea fondurilor europene pe domeniile respective prin intermediul POR Centru 2021-2027.

La începutul anului 2021 a fost finalizată și Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru care a fost avizată de CRI Centru și ulterior aprobată de CDR Centru în ședința din martie 2021. Această Strategie stă la bază programării fondurilor europene prin intermediul POR Centru 2021-2027 pe partea de cercetare-dezvoltare-inovare, transfer tehnologic, susținerea IMM-urilor și digitalizare. În acest sens în a doua parte a anului 2021 s-a elaborat o analiză privind abordarea strategică în cadrul POR 2021-2027 în ce privește finanțarea infrastructurilor de cercetare – dezvoltare-inovare, abordare care a fost discutată cu partenerii regionali, inclusiv cu CRI Centru.

În realizarea acestor activități un rol determinant au avut grupurile de lucru implicate, observațiile lor fiind integrate în documentele elaborate. În același timp, prin aplicația online în Regiune a continuat completarea portofoliului de proiecte regional aferent PDR 2021-2027.

O activitate importantă a ADR Centru în cursul anului 2021 a fost elaborarea Programului Operațional Regional 2021-2027 pentru Regiunea Centru a cărei ultimă versiune, împreună cu Cadru de performanță aferent Programului și cu documentul vizând abordarea dezvoltării urbane și alte documente suport au fost transmise către DG Regio pentru observații. În paralel cu elaborarea Programului s-au parcurs și toate etapele privind evaluarea strategică de mediu a acestuia. De asemenea, în cursul anului 2021, s-au desfășurat activități și în ce privește dezvoltarea sistemului de management și control pentru implementarea Programului: dezvoltare structură instituțională, dezvoltare proceduri operaționale și discuții cu nivelul național privind dezvoltarea acestui sistem în principal pe partea de implementare financiară și soluționarea neregulilor.

De asemenea, tot din perspectiva pregătirii POR 2021-2027 și a implementării acestuia, s-au desfășurat activități care au vizat dezvoltarea portofoliului de proiecte pentru Program, pregătirea documentațiilor tehnico-economice în domenii strategice considerate prioritare conform OUG 88/2020 privind instituirea unor măsuri, precum acordarea unui sprijin financiar destinat finanțării POAT 2014-2020 și POIM 2014-2020, pentru pregătirea portofoliului de proiecte în domenii strategice considerate prioritare pentru perioada de programare 2021-2027. Astfel, au fost încheiate 2 contracte de asistență tehnică pe POAT 2014-2020 care au ca scop dezvoltarea de documentații tehnico-economice pentru 27 de proiecte din următoarele domenii: mobilitate urbană, regenerare urbană, turism,



infrastructură de transport, tabere școlare și specializare inteligentă. Valoarea totală a investițiilor acestor proiecte se ridică la aproximativ 452,58 milioane euro.

În privința POR (REGIO) 2014-2020 au fost derulate următoarele activități:

-Realizarea activităților de informare și promovare, precum și a celor de sprijin și asistență acordată potențialilor solicitanți de fonduri: lansarea unui apel de proiecte și organizarea de evenimente de lansare la nivel regional, precum și întâlniri de lucru cu promotorii de proiecte, participarea la întâlniri de lucru și ședințe CMPOR: (101 evenimente privind POR 2014-2020 și 46 evenimente de informare în care a fost prezentat POR 2021-2027), 174 de cereri de informații rezolvate și 28 solicitări de informații publice primite din partea mass-media sau a cetățenilor, elaborarea și difuzarea a 62 de informații de presă și comunicate care au fost publicate în peste 224 de articole, avizarea a 534 materiale de informare și publicitate.

În cadrul procesului de Evaluare, selecția și contractare a proiectelor depuse: 269 de cereri de finanțare verificate pentru conformitate și eligibilitate, 189 de cereri evaluate din punct de vedere tehnic și financiar și efectuarea a 13 vizite la fața locului, demararea etapei de precontractare pentru 123 cereri de finanțare, 97 de contracte de finanțare au fost întocmite și transmise la AMPOR, care se adaugă celor 154 contracte de finanțare semnate.

-La 31.12.2021, erau depuse în cadrul POR 2014-2020 un număr de 2.437 proiecte, cu o valoare totală solicitată de 2.976,05 milioane euro, din care 380 proiecte se află în diferite faze ale procesului de evaluare și selecție, 39 proiecte în faza precontractuală și 1.137 proiecte sunt contractate. Proiectele contractate au o valoare totală a sumei solicitate de 1.467,82 milioane euro (inclusiv SUERD).

-Monitorizarea implementării proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020 s-a concretizat în: 574 vizite de monitorizare efectuate, plus 215 vizite de monitorizare ex-post aferente POR 2014-2020, verificarea rapoartelor de progres și de durabilitate ale beneficiarilor POR 2014. S-au verificat 1.162 cereri de prefinanțare/plată/rambursare, în valoare de aproximativ 120 milioane euro, verificarea a 2.067 dosare de achiziții.

În cursul anului 2021, Organismul Intermediar pentru POR din cadrul ADR Centru a desfășurat activități de monitorizare a proiectelor contractate pe POR 2007-2013 la nivel regional, realizând 52 vizite în teren pentru monitorizare ex-post și s-au verificat 132 rapoarte de durabilitate.

Este important și vreau să vă atrag atenția că trebuie să consumăm fondurile europene până la 31 decembrie 2023.

**Doamna Daniela Cîmpean:** Nu putem să cerem să ne mai dea un an? Care sunt șansele?

**Domnul Simion Crețu:** Șansele sunt aproape de zero. De la Comisia Europeană se asigură decontări din bani europeni pentru refugiați, toate economiile se vor folosi în acest sens. Și noi sperăm ca din economiile aferente proiectelor de pe sectorul public să accepte să implementăm câteva proiecte aflate pe lista de rezerve.

**Doamna Adriana Mureșan –** Pe nevoi și pe buget, primești banii pe cât ai cheltuit. Restul se împarte pe partea de refugiați. Nu știu dacă v-au consultat de la nivel național, dar de la Comisie ni s-a menționat că s-a cerut statului Român ce s-a cheltuit până acum pe partea de refugiați și să se transmită săptămâna aceasta ca să primească nevoile din partea României și să deconteze.

**Domnul Simion Crețu:** Ca să revin, noi avem până la 31 decembrie în jur de 400 de milioane euro plățiți.

Nu în ultimul rând, colectivul ADR Centru s-a concentrat și pe implementarea proiectelor regionale de cooperare intra- și interregionale, fiind demarate noi proiecte regionale, dar au fost identificate și dezvoltate noi parteneriate și



proiecte de cooperare interregională. De asemenea, au fost susținute activități de promovare a mediului de afaceri regional și atragere de investiții. În acest sens putem concluziona:

- S-a continuat implementarea pentru șase proiecte finanțate prin programul Interreg Europe: InnovaSPA, CRE:HUB și Beyond EDP, COLOR CIRCLE, RAMSAT și E-MOB, precum și a proiectelor BISNet Transylvania și InnoCAP Transylvania finanțate prin programele COSME și Horizon-2020.

- S-a demarat o nouă generație EUROPE DIRECT Regiunea Centru (pentru perioada 2021-2025) și în paralel s-a continuat implementarea activităților Centrului de informare Europe Direct Regiunea Centru, finanțat prin fonduri europene. În cadrul acestui proiect au fost derulate activități de conștientizare a publicului larg, în prima parte a anului fiind actualizat site-ul [www.europedirect-adrcentru.ro](http://www.europedirect-adrcentru.ro), care a înregistrat, până în 31.12.2021, peste 10.000 vizitatori unici. Complementar, activitățile Europe Direct s-au concentrat pe prioritățile europene privind dezvoltarea antreprenoriatului, promovarea Pactului verde european și dezbateri pe tematica digitalizării educației și a protecției mediului, activități în care au fost implicate, în total, peste 2.000 persoane din întreaga regiune.

- Implementarea proiectului „StartUP Hub Centru”, finanțat prin Programul Operațional Capital Uman, a continuat prin monitorizarea durabilității proiectelor finanțate.

- De asemenea, ADR Centru a participat, în calitate de partener, la depunerea a 3 expresii de interes, în primul semestru al anului 2021: BIO4ECO și InnovaSpa în cadrul celui de-al cincilea apel al Programului Interreg Europe pentru activități suplimentare și CLIMA –depus în cadrul Orizont 2020. În paralel, ADR Centru a dezvoltat două cooperări interinstituționale cu organizații din România pentru dezvoltarea de acțiuni comune în domeniul economiei circulare și transferarea unor bune practici: cu Institutul de Economie Circulară "Ernst Lupan" din Cluj Napoca și ADR Nord-Vest.

- Alături de celelalte 7 Agenții din România, ADR Centru a derulat activități prin proiectul Asociației ROREG "Sprijin pentru eficientizarea gestionării și implementării FESI la nivelul autorităților publice locale de la nivelul orașelor, municipiilor și județelor din România". Această inițiativă urmărește îmbunătățirea mecanismelor și capacității de gestionare a FESI a autorităților publice locale din zona urbană și de la nivel județean. Din acest punct de vedere, ADR Centru a colaborat la organizarea unei conferințe internaționale cu peste 800 de participanți și a organizat o importantă conferință regională cu peste 200 participanți.

În cursul anului 2021, cu toate restricțiile impuse de pandemie, ADR Centru a continuat activitatea de parteneriat internațional, cooperând la organizarea de evenimente ale Asociației europene EURADA și la dezvoltarea legăturilor cu organizații din Landul Brandenburg Germania, din Regiunile Podkarpacie și Lublin din Polonia și cu ADR Centru din Republica Moldova.

În același timp, în perioada de raportare s-au derulat activități de susținere a mediului de afaceri din Regiunea Centru, pentru creșterea competitivității mediului de afaceri și atragerea de investiții. În acest sens s-au realizat următoarele activități: a fost organizată o misiune economică austriacă în regiune, fiind rezolvate solicitările de informații pentru locații de investiții și identificarea de noi parteneri de afaceri; inclusiv prin participare la procesele de consultare publică care implică sprijinirea mediului privat.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru și-a continuat activitatea de coordonare a procesului de dezvoltare regională, precum și activitatea în domeniul gestionării fondurilor nerambursabile la nivel regional. Aceasta s-a concentrat pe atragerea cât mai multor fonduri în Regiune care să sprijine Agenția și actorii regionali în procesul de dezvoltare a Regiunii, a promovat sursele de finanțare disponibile și a sprijinit potențialii solicitanți în accesarea acestora. De asemenea, ADR Centru s-a axat pe derularea tuturor activităților aferente procesului de programare

pentru perioada 2021-2027: elaborarea într-un larg parteneriat a POR Centru 2021-2027 și a documentelor suport necesare; dezvoltarea sistemului de management și control al Programului care să sprijine implementarea acestuia și să determine funcționarea în condiții optime a funcției de Autoritate de Management.

În același timp, activitatea Agenției a continuat și în ce privește implementarea proiectelor regionale și dezvoltarea competitivă și atragerea de investiții la nivel regional. Toate aceste activități principale ale ADR Centru au fost susținute de activitatea serviciilor suport: relații publice, resurse umane, gestionarea documentelor și IT, economic, juridic și audit. Vă mulțumesc, dacă aveți întrebări vă stau la dispoziție.

**DI. Peter Ferenc:** Mulțumesc domnule Director general. Dacă aveți întrebări? Dacă nu sunt, eu consider că putem vota acest proiect. Cine este pentru? Cine este împotriva? Dacă se abține cineva? Constat că s-a aprobat în unanimitate.

Propun să trecem la punctul trei de pe Ordinea de zi: Proiect de hotărâre privind aprobarea Planului de lucru al Agenției pentru Dezvoltare Regională CENTRU pentru anul 2022. Domnule director Simion Crețu, aveți cuvântul.

**Domnul Simion Crețu –** Mulțumesc domnule președinte. În cursul anului 2022 activitatea Agenției se va derula pe 7 direcții importante:

1. Definitivarea Programului Operațional Regional Centru 2021-2027 și lansarea acestui program la nivel regional, inclusiv demararea procesului de implementare a acestuia, coroborat cu dezvoltarea sistemului de management și control aferent, inclusiv cu acreditarea acestuia.
2. Implementarea și monitorizarea PDR Centru și a Strategiei de Specializare Inteligentă (RIS3); coordonarea activităților grupurilor parteneriale constituite la nivel regional și dezvoltarea portofoliului regional de proiecte.
3. Implementarea de politici la nivel regional care să sprijine procesul de dezvoltare al Regiunii Centru. Elaborarea de studii și analize pe domenii prioritare de dezvoltare identificate la nivel regional.
4. Implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru, inclusiv activitățile de monitorizare program și asigurare consiliere și consultanță potențialilor solicitanți de fonduri.
5. Cooperare externă și dezvoltarea și implementarea de proiecte regionale.
6. Promovarea Regiunii Centru, a mediului de afaceri regional, precum și pentru atragerea de investitori.
7. Implementarea activităților de dezvoltare instituțională și suport.

În mape, se află un material cu Planul de lucru al ADR Centru pentru anul 2022, cu detalii privind fiecare direcție pe care am prezentat-o.

Vă mulțumesc, dacă aveți întrebări vă stau la dispoziție.

**DI. Peter Ferenc:** Mulțumesc domnule Director general. Dacă aveți întrebări? Dacă nu sunt, eu consider că putem vota acest proiect. Cine este pentru? Cine este împotriva? Dacă se abține cineva? Constat că s-a aprobat în unanimitate.

Propun să trecem la punctul patru de pe Ordinea de zi: „Proiect de hotărâre privind aprobarea Raportului de execuție bugetară, a Bilanțului și situațiilor financiare anuale ale ADR Centru pe anul 2021 și Raportul Comisiei de cenzori”, doamna Director al Departamentului Economic al ADR Centru Mirela Voica, aveți cuvântul.

**Doamna Mirela Voica –** Vă mulțumesc domnule președinte. Raportul privind execuția Bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul 2021 și Raportul de activitate, prezintă în sinteză, activitatea Agenției pentru Dezvoltare



Regională Centru, precum și poziția financiară a acesteia, corelată cu volumul, complexitatea sarcinilor, responsabilităților și a activităților desfășurate de întregul personal. În anul 2021 Agenția a funcționat în conformitate cu Bugetul multianual de venituri și cheltuieli pentru anii 2021-2023, buget aprobat în ședința CDR Centru din luna martie 2021.

Față de prevederile Bugetului de Venituri și Cheltuieli pentru anul 2021, realizarea acestuia se prezintă astfel:

La capitolul venituri la Fondul pentru Dezvoltare Regională. Total Venituri realizate în anul 2021 sunt de 29.545.446 lei. Procentul de realizare este de aproximativ 73%, iar dacă ne raportăm și la Veniturile din anii precedenți, respectiv Disponibilitățile în lei și valută din Trezorerie și băncile comerciale procentul de realizare față de suma prevăzută este de 85%.

Realizare Venituri la Fondul pentru Dezvoltare Regională:

1. Contribuțiile Consiliilor Județene: veniturile din contribuțiile Consiliilor Județene la susținerea activității Agenției, procent de realizare 100%, adică un procent de 26% din total venituri realizate.

2. Venituri din Axa 12 Asistență Tehnică a POR 2014 – 2020: s-au înregistrat la capitolul venituri în anul 2021, sumele încasate în conformitate cu Contractul de finanțare "Sprijin pentru Organismele Intermediare în implementarea și monitorizarea POR 2014-2020 încheiat pentru anii 2020- 2021, cu AMPOR în cadrul Axei prioritare Asistență Tehnică". Prin acest Contract Agenția în calitate de OI a decontat majoritatea cheltuielilor care au fost necesare îndeplinirii sarcinilor și atribuțiilor delegate prin Acordul Cadru de către Autoritatea de Management pentru POR 2014-2020. Total venituri realizate aproximativ 18.900.000 lei, procentul de realizare față de suma prevăzută este de 75 %. Acestea reprezintă un procent de 64% din total venituri realizate în anul 2021.

3. Venituri din Asistență Tehnică POAT, în conformitate cu contractele de finanțare încheiate în cadrul acțiunii 1.1.1 și 2.1.1 a POAT, au fost încasate sume în cadrul contractului încheiat pe domeniul specializare inteligentă și în conformitate cu cel încheiat în vederea pregătirii ADR-urilor ca Autorități de Management pentru POR. Procent de realizare 27% din total Venituri prevăzute, adică 4% din total venituri realizate.

4. Venituri din proiecte regionale: Au fost prevăzute venituri din implementarea de proiecte regionale cu surse de finanțare din fonduri europene și/sau bugetul de stat. Agenția este partener pe lângă alte instituții și organizații naționale și internaționale, în mai multe proiecte detaliat prezentate în Raportul privind execuția bugetară.

Procent de realizare față de suma prevăzută este de 83%, acesta reprezintă un procent de 2% în total venituri realizate.

5. S-au mai înregistrat venituri din implementarea Proiectului Europe Direct. Rețeaua Europe Direct reprezintă, unul din principalele instrumente de comunicare ale Comisiei Europene în toate statele membre, Centrele Europe Direct asigurând transmiterea de informații europene în teritoriu și având un rol esențial în stimularea dezbaterilor și dialogului pe teme europene la nivel local.

6. Venituri din implementarea Proiectului Start-Up Nation: au fost înregistrate ca Venituri, cererile de rambursare transmise și validate aferente perioadei de implementare iulie 2019 - iunie 2020.

Venituri din diferențe de curs valutar, dobânzi bancare etc.

La capitolul de Cheltuieli prevăzute pentru anul 2021, cheltuielile materiale și cele cu prestările de servicii, cheltuielile cu utilitățile, precum și lista de investiții, au fost stabilite în funcție de necesitatea, oportunitatea fiecărei cheltuieli, pentru a se asigura condiții normale de funcționare a Agenției. Cheltuielile realizate în 2021 sunt în sumă de 23.707.094 lei, procent de realizare 60,00%.

Menționăm că realizarea cheltuielilor, a fost influențată și în anul 2021 de condițiile sanitare impuse de pandemia Covid 19, au fost tipuri de cheltuieli care s-au realizat la un nivel redus față de suma prevăzută. Acestea sunt

cheltuielile de deplasare, cheltuielile cu combustibilul, cheltuieli de organizare evenimente, de participare la târguri și misiuni internaționale. În anul 2021 o mare parte a personalului și-a desfășurat activitatea în regim de telemuncă. Lista de investiții așa cum a fost ea prevăzută pentru anul 2021 a fost realizată în procent de peste 77%. Cheltuielile de personal, au fost prevăzute în Bugetul anului 2021 la nivelul integral al posturilor din organigrama de 182 posturi. Numărul de posturi ocupate în anul 2021 a fost de 140, din care 10 contracte suspendate. Procentul de realizare este de 62%, cheltuielile de personal reprezintă în total cheltuieli realizate un procent de 80%.

Evidența contabilă și înregistrările contabile s-au realizat în cursul anului 2021 în baza documentelor justificative, în conformitate cu legislația în domeniu. A fost întocmit bilanțul contabil, au fost respectate regulile de întocmire a acestuia, posturile înscrise în bilanț corespund cu cele înregistrate în contabilitate, fiind puse în acord cu situația reală a patrimoniului, stabilită la sfârșitul anului 2021, pe baza inventarierii anuale.

Acestea au fost supuse verificării și certificării de către Comisia de cenzori și sunt auditate în prezent de către un Auditor financiar autorizat. Față de cele de mai sus, supunem spre aprobare Execuția Bugetului de Venituri și Cheltuieli pentru anul 2021, Bilanțul contabil, Situațiile financiare anuale la data 31.12.2021.

Vă mulțumesc, dacă aveți întrebări vă stau la dispoziție.

**Domnul Peter Ferenc:** Mulțumesc doamnei director, Mirela Voica. Dacă aveți întrebări? Dacă nu sunt, eu consider că putem vota acest proiect. Cine este pentru? Cine este împotriva? Dacă se abține cineva? Constat că s-a aprobat în unanimitate.

Propun să trecem la punctul 5 de pe Ordinea de zi: Proiect de hotărâre privind aprobarea Bugetului multianual de venituri și cheltuieli al ADR Centru pentru perioada 2022-2023. Doamna director economic Mirela Voica, aveți cuvântul.

**Doamna Mirela Voica -** Vă mulțumesc domnule președinte.

În conformitate cu Legea 315/2004, Legea Dezvoltării Regionale Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, ca organism de utilitate publică, cu personalitate juridică și ca organism executiv al Consiliului pentru Dezvoltare Regională, elaborează propunerile anuale ale bugetelor proprii de venituri și cheltuieli necesare susținerii activității și le supune aprobării Consiliului pentru Dezvoltare Regională. În acest sens s-a elaborat proiectul de buget pentru anii 2022-2024.

Proiectul de buget al ADR Centru pe anii 2022-2024 reprezintă o actualizare a bugetului multianual 2021-2023, la necesitățile și nevoile estimate ale ADR Centru pentru următorii ani. Propunerea de Buget a fost elaborată atât în lei cât și în euro, luându-se în calcul un curs de schimb estimativ de 5,00 lei/euro, conform Anexei 1 atașată în mapa de ședință. Pentru anii 2023 și 2024 veniturile și cheltuielile reprezintă plafoane orientative care se vor actualiza anual, odată cu noile propuneri bugetare.

Surse pentru constituirea Fondului pentru Dezvoltare Regională:

Venituri din anii precedenți, de care dispune Agenția: disponibilități în casă, trezorerie și bănci la 31.12.2021. Disponibilitățile financiare al Agenției din Trezoreria statului, bănci și casă înregistrate la finele exercițiului financiar la Fondul pentru dezvoltare regională se reportează în anul următor, cu aceeași destinație.

Total venituri la Fondul de dezvoltare regională prevăzute pentru anul 2022 - 45.230.000 lei. Acestea sunt constituite din:

1. Contribuțiile Consiliilor Județene pentru ADR Centru conform Legii Dezvoltării Regionale 315/2004.



Contribuția/ locuitor a Consiliilor Județene la bugetul Agenției se menține la nivelul anului 2020, a fost calculată la nivelul populației cu domiciliu în Regiunea Centru, conform datelor statistice publicate de INS la data de 01.07.2021. Contribuția Consiliilor Județene, la Bugetul Agenției reprezentând un procent de aproximativ 16% din total Venituri prevăzute pentru anul 2022. Veniturile din contribuțiile Consiliilor Județene susțin cheltuielile de funcționare ale ADR Centru în perioada de implementare a contractelor de finanțare din Asistență Tehnică, respectiv de la momentul efectuării cheltuielilor și până la momentul recuperării acestora, intervalul de decontarea cererilor de rambursare fiind de 4-5 luni; precum și cheltuielile neeligibile și contribuția proprie a Agenției în proiectele implementate.

2. Venituri din axa Asistență Tehnică POR 2014—2020 și POR 2021-2027. În prezent este în implementare Contractul de finanțare încheiat în cadrul Axei prioritare – Asistență Tehnică POR 2014-2020, Sprijin în perioada 01.01.2020-31.12.2022 pentru Organismele Intermediare în implementarea, monitorizarea, informarea și comunicarea la nivel regional a POR 2014-2020, respectiv pentru închiderea POR 2007-2013. Au fost prevăzute de asemenea Venituri, în conformitate cu un viitor Contract de finanțare care se va încheia în cadrul Priorității 9 Asistență Tehnică POR 2021-2027. Total Venituri la acest capitol 34.000.000 lei, adică un procent de 75% din total Venituri prevăzute a fi încasate în anul 2022.

3. Venituri din Programul Operațional Asistență Tehnică – POAT 2014-2020 în cadrul acțiunii 1.1.1. a și 2.1.1 a POAT. Au fost prevăzute Venituri în conformitate cu contractele de finanțare aflate în derulare "Sprijin la nivelul Regiunii Centru pentru pregătirea de proiecte finanțate din perioada de programare 2021-2027" inclusiv, „Sprijinirea Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru în realizarea rolului de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional". Perioada de implementare a acestora se va încheia în data de 31.12.2022. Total venituri prevăzute din Asistența Tehnică POAT sunt în sumă de 2.030.172 lei, adică 4,5% din total venituri prevăzute pentru anul 2022.

Venituri din proiecte regionale: ADR Centru a avut și va avea în vedere atragerea de fonduri europene care să suplimenteze bugetul propriu contribuind astfel la mărirea potențialului de creștere al Agenției și implicit a fondului de dezvoltare regională. Au fost prevăzute Venituri din proiecte regionale aflate în implementare, în sumă de 1.400.000 lei, adică un procent de aproximativ 3% din total Venituri prevăzute. La acestea se adaugă venituri din implementarea activităților Centrului de informare al rețelei Europe Direct Regiunea Centru. Venituri din implementarea Proiectului Start Up Nation. Alte categorii de venituri: în bugetul propus spre aprobare au mai fost cuprinse venituri reprezentând dobânzi bancare, diferențe de curs valutar favorabile, alte venituri.

Cheltuielile ADR Centru au fost estimate în propunerea de Buget în concordanță cu sarcinile, responsabilitățile și activitățile prevăzute în Planul de lucru al Agenției pentru anul 2022. Total cheltuieli prevăzute pentru 2022 sunt de 44.770.000 lei,

Pentru îndeplinirea și desfășurarea activităților, fiecare post de lucru trebuie să aibă asigurate dotările necesare, dotări cu echipamente electronice de calcul (PC) mobilier, consumabile de birou, bunuri și servicii pentru întreținerea sediilor și parcului auto asigurarea utilităților pentru spațiile de lucru, cheltuieli poștale, telefon, internet etc. precum și asigurarea fondului de salarii. Cheltuielile de personal s-au estimat la nivelul complet al organigramei de 237 posturi. Au fost prevăzute de asemenea Cheltuieli pentru promovarea, publicitatea și informarea POR 2014-2020, cheltuieli finanțate în cadrul Axei de AT dar și cheltuieli de informare, comunicare, promovare pentru perioada de programare POR 2021-2027. Toate aceste tipuri de cheltuieli sunt cheltuieli eligibile și ele se regăsesc cuprinse în Bugetele Cererilor de finanțare aflate în implementare din axele de Asistența Tehnică POR și POAT.

Au mai fost prevăzute cheltuieli pentru implementarea proiectelor regionale, Europe Direct, iar sumele au fost estimate în concordanță cu bugetele din Contractele de finanțare încheiate pe fiecare din proiectele aflate în implementare. Bugetul multianual de Venituri și Cheltuieli 2022-2024 a fost elaborat cu un excedent planificat. Acest

excedent este influențat de nivelul de încasare a veniturilor, dar și de încadrare în nivelul cheltuielilor preconizate de necesitatea, oportunitatea și eficacitatea fiecărei cheltuieli, asigurându-se condiții normale de funcționare a Agenției. Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru îi este propus spre aprobare proiectul Bugetului multianual de Venituri și Cheltuieli pentru perioada 2021-2023 pentru organizarea și funcționarea ADR CENTRU, ca document indispensabil desfășurării activității.

Vă mulțumesc, dacă aveți întrebări vă stau la dispoziție.

**Domnul Csaba Czibalmos Kozma** - Din partea Municipiului Sfântul Gheorghe vă adresez o întrebare, sumele aferente liniilor de la punctul 10: Cheltuieli de promovare, informare și publicitate POR 2014-2020 și POR 2021-2027 (850.000 lei) și de la punctul 12 Cheltuieli de marketing, cotizații, asociații, relații externe, misiuni economice, târguri internaționale, EURADA (50.000 lei) ce reprezintă?

**Doamna Mirela Voica** - Cheltuielile de la punctul 10 reprezintă cheltuielile de informare, promovare și comunicare pentru POR 2014-2020 și, de asemenea pentru noul POR 2021-2027. Au fost stabilite în conformitate cu Planul de comunicare existent și cu ce s-a propus prin Planul de comunicare să se realizeze.

**Domnul Simion Crețu:** Acestea sunt activități care sunt obligatorii când realizezi bugetul pe Asistență Tehnică. Noi avem o Strategie de Comunicare și trebuie implementată. După aceea se face un Plan de implementare pe program și se includ, câte evenimente, câte broșuri, întâlniri toate activitățile care se fac. De exemplu, cele 8 întâlniri regionale de pe POR desfășurate în Trimestrul IV-2021, au fost bugetate din cadrul acestei linii.

**Domnul Csaba Czibalmos Kozma** – Am văzut că pe anul 2024 se reduce această sumă.

**Doamna Mirela Voica** - Propunerea de buget pentru anul 2022 s-a întocmit ținând cont de bugetele pe care le avem cunoscute, pe proiectele regionale, pe proiectele de Asistență Tehnică. Pentru 2023-2024 încă nu avem datele necesare, putem doar să le estimăm cât mai aproape.

**Domnul Simion Crețu** – Noi avem acum pe următoarea perioadă o Strategie de comunicare pe program. După aceea facem un Plan de comunicare pe care îl bugetăm. Avem un Program de Asistență Tehnică pentru POR 2021-2027. Vor fi activitățile cuprinse la capitolul acela, dar nu avem nici un contract deocamdată. Noi vom fi AM. Acum există legislație și după ce se finalizează procedura, vor apărea și sumele pe programul de Asistență Tehnică. Nu avem încă nici măcar o prognoză.

**Domnul Peter Ferenc:** Dacă mai aveți alte întrebări, dacă nu sunt, supunem la vot. Cine este pentru? Împotrivă? Abțineri? S-a aprobat în unanimitate.

Propun să trecem la punctul șase de pe Ordinea de zi: "Analiză privind implementarea Programului Operațional Regional (POR/REGIO) 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru", Domnule director al Direcției OI POR, Dan Popa, aveți cuvântul.

**Domnul Dan Popa** – Vă mulțumesc domnule președinte. O să prezint pe scurt implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru. Până la această dată, în cadrul POR 2014-2020 s-au



lansat 68 de apeluri în Regiune (15 apeluri sunt la sesiunea 2, 3 apeluri sunt la sesiunea 3, 1 apel pentru scrisori de intenție, 1 apel pentru documente strategice, 9 apeluri proiecte nefinalizate) pe 12 Axe Prioritare ale POR 2014-2020, din care: 67 apeluri sunt închise; 1 apel deschis.

Situația proiectelor depuse în cadrul POR 2014-2020 până la data de 15.03.2022: 2.317 proiecte depuse, cu o valoare totală solicitată de 2819,36 mil. euro, din care: 302 proiecte se află în selecție (conformitate și eligibilitate, evaluare tehnică și financiară, lista de rezerva), cu o valoare totală a sumei solicitate de 512,69 milioane euro; 49 proiecte în precontractare (analiză documente la OI și avizare contracte la AM POR), cu o valoare totală a sumei solicitate de 6,87 milioane euro; 1092 proiecte contractate, cu o valoare a sumei solicitate de 1.408,89 milioane euro. Totodată, ADR Centru a fost desemnat Organism Intermediar pentru procesul de evaluare, selecție și contractare a cererilor de finanțare depuse în cadrul Priorităților de Investiții 3.1A, 3.1B și 5.1 aferente SUERD. La data de 15.03.2022, situația proiectelor depuse în cadrul priorităților menționate, este următoarea: 126 proiecte depuse, cu o valoare totală solicitată de 167,69 mil. euro, din care: 37 proiecte se află în selecție (lista de rezervă), cu o valoare totală a sumei solicitate de 55,27 milioane euro; 64 proiecte contractate, cu o valoare a sumei solicitate de 48,13 milioane euro.

Până la data de 15.03.2022, în Regiunea Centru au fost semnate 1.092 de contracte în cadrul POR 2014-2020.

Pentru contractele semnate au fost demarate activitățile de monitorizare și verificare financiară, care au constat în: Efectuarea vizitelor de monitorizare pentru proiectele în implementare: 2.685 vizite în teren; Acte adiționale procesate: 935 acte adiționale; cereri de rambursare/plata/prefinanțare verificate: 5199; Verificarea dosarelor de achiziție: 7319 Dosare de achiziții. Valoarea FEDR rambursată până la 15.03.2022 este de 331 mil euro, ceea ce reprezintă un grad de absorbție pentru Regiunea Centru de 51,1%.

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 a intrat în ultima parte a implementării sale, termenul maxim de finalizare proiectelor contractate în cadrul acestui program fiind data de 31.12.2023, atât din punct de vedere tehnic, cât și, mai ales, financiar. Acest lucru înseamnă că, din acest moment, progresul fizic al proiectelor trebuie să evolueze într-un ritm accelerat și astfel este necesară:

- urgentarea procedurilor de achiziție publică privind realizarea proiectelor tehnice pentru proiectele depuse la faza SF/ DALI și depunerea în termen cât mai scurt a acestora spre verificare la ADR Centru, în calitate de Organism Intermediar pentru POR,
- în cazul proiectelor depuse la faza PT sau care au finalizat procedura de achiziție PT, urgentarea finalizării achiziției lucrărilor de execuție,
- efectuarea unei analize realiste și argumentate asupra graficelor de depunere a cererilor de rambursare, valabile la momentul actual, vis-a-vis de stadiul implementării propriu-zise a proiectelor și a resurselor financiare disponibile la Beneficiar. Menționăm că în luna februarie 2022 s-a solicitat beneficiarilor POR actualizarea graficelor de rambursare/ plata în conformitate cu graficele de execuție din cadrul contractelor de achiziție încheiate.

În acest sens, se recomandă urgentarea acestor etape în vederea accelerării procesului de implementare a proiectelor și a decontării cât mai rapide a cheltuielilor eligibile pentru includerea acestora în aplicații de plată către Comisia Europeană pentru ca aceste proiecte să fie finalizate până la 31.12.2023.

De asemenea, pentru verificarea în cel mai scurt timp a cererilor de rambursare/ plată depuse la ADR Centru, vă reamintim prevederile următoarelor instrucțiuni emise de AM POR:

- În conformitate cu prevederile Instrucțiunii AM POR nr. 42/31.05.2017, dosarele de achiziție se depun în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data încheierii contractului de achiziție respectiv, dar cu cel puțin 10 zile lucrătoare anterior depunerii unei cereri de plată/ rambursare (cu excepția achizițiilor directe care vor fi atașate CR/CP).

•Potrivit Instrucțiunii AM POR nr.130/12.11.2019, după încărcarea dosarului achiziției în MySMIS beneficiarul va informa Ol că a depus dosarul achiziției folosind formularul 4.5.1.1 anexat Instrucțiunii AM POR nr.130/12.11.2019. Netransmiterea formularului 4.5.1.1 la ADR Centru prin e-mail sau prin MySMIS - modulul „Comunicare” este echivalentă cu nedepunerea dosarului de achiziție.

Vă informăm că România are stabilită în fiecare an o țintă de absorbție aferentă POR, care este repartizată proporțional pentru fiecare regiune de dezvoltare. Astfel, pentru anul 2022 Regiunea Centru are stabilită o țintă de absorbție de 158,98 mil euro FEDR.

Pana la 15.03.2022, ADR Centru a transmis la AM POR pentru decontare, pentru anul 2022, cereri de rambursare în valoare de 53,89 milioane euro, din care au fost plătite 13,81 milioane euro. Astfel, la acest moment, s-a constatat o întârziere a efectuării plăților de către AM POR, pentru perioada octombrie 2021 – februarie 2022, aspect care a fost discutat de către dl Director General Simion Crețu cu conducerea AM POR. De asemenea, tot în acest sens a fost transmisă către AMPOR și adresa ADR Centru cu nr. 8275/08.03.2022. Reprezentanții AM POR ne-au comunicat că această situație a apărut din cauza lipsei de personal în cadrul unor servicii care gestionează această activitate și că se încearcă remedierea acestei situații în cel mai scurt timp. Menționăm că ADR Centru va monitoriza în continuare cu mare atenție acest aspect.

Totodată subliniem că, în cazul neatingerii țintei de absorbție la nivel regional – fapt care ar conduce la neatingerea țintei la nivel de program până la sfârșitul anului 2022 - există riscul ca penalitățile suportate la nivel de program să fie aplicate proporțional și la proiectele individuale. Adăugăm faptul că, ulterior semnării contractului de finanțare, beneficiarul se va asigura de îndeplinirea obligațiilor asumate prin contract, pentru implementarea proiectului și pentru realizarea activităților, indicatorilor și obiectivelor acestuia, prevăzute în Cererea de finanțare. În acest sens, beneficiarul are obligația de a respecta calendarul activităților și achizițiilor publice, prevăzute în cererea de finanțare, precum și de a asigura un management eficient al proiectului prin asigurarea resurselor umane și materiale necesare implementării acestuia.

Aș dori să mai precizez că la începutul acestui an într-adevăr au existat mici întârzieri în plățile efectuate de Autoritatea de Management, la cererile transmise. Am observat și noi acest lucru în urma unor analize. Au existat unele discuții la nivelul conducerii între domnul Director general Simion Crețu și reprezentanții AM POR și, de asemenea am întocmit și o adresă care a fost la începutul lunii martie. Semnalele au fost că se încearcă remedierea acestor aspecte lucru pe care noi o sa-l monitorizăm cu mare atenție în continuare.

Aceasta a fost prezentarea POR 2014-2020, dacă aveți întrebări vă stau la dispoziție.

**Domnul Adrian Teban:** Vizavi de aceste IFN-uri, aș vrea să înțeleg mai bine. Avem mari probleme cu diferite firme. Firmele mai mari își rezolvă problema mai ușor, dar nu este normal la jumătatea exercițiului financiar să se modifice regulile. Vreau să înțeleg, când s-a dat acordul pentru aceste IFN-uri, cum s-a dat și apoi cine a revenit, să înțelegem mai bine de unde a apărut această problemă cu IFN-urile.

**Domnul Dan Popa:** Din informațiile pe care le avem, nici ANAF-UL nu recunoaște aceste IFN-uri, adică ele nu pot să ofere garanție pentru o bună execuție a lucrărilor. Nu știu exact.

**Domnul Adrian Teban:** Când s-a acceptat, cine a aprobat? Ca la un moment dat au fost acceptate?



**Domnul Dan Popa:** Nu știu ce să vă spun, dar la acest moment știu sigur că nu sunt acceptate.

**Doamna Daniela Cîmpean:** Cred că nu a fost o restricționare inițial, puteai să depui garanție inclusiv de la IFN-uri.

**Domnul Adrian Teban:** Era bine dacă știam asta de la început.

**Domnul Kovacs Lehel –** Sunt proiecte blocate la 70-80%. Și noi suntem în aceeași situație. Când se merge la o firmă de asigurare sau la o bancă se pune problema ori plătești pe tot proiectul și pe toată suma ori pe 20%. Ei nu ne asigură cu 100% și atunci ce facem, că am plătit și înainte? De ce s-au acceptat atunci IFN-urile? Este o problemă foarte mare. Ce facem cu acele proiecte?

**Domnul Adrian Teban:** Presiunea ajunge tot pe firme, cu creșteri de prețuri. Și ne mirăm că nu vin firme la licitații. Aici e problema, că schimbăm regula în timpul jocului. Cineva a dat o instrucțiune nepotrivită la un moment dat. De ce nu a dat-o de la început? E în avantajul nostru această garanție, evident.

**Domnul Simion Crețu:** Chiar nu știu mecanismele sau cum au apărut discuțiile. Erau acceptate, dar eu bănuiesc că e justificată măsura. Într-adevăr ea e luată la un moment nepotrivit, când multe proiecte sunt la 80% grad implementare.

**Doamna Daniela Cîmpean:** E luată măsura dar nu e creat mecanismul prin care să se facă acest transfer.

**Domnul Simion Crețu:** A ridicat colegul problema plăților, care vă pot da probleme mari. Sunt primăriile care au probleme. Am avut deja o discuție. Vineri, la Comitetul de monitorizare, POR 2014-2020 vom discuta din nou această problemă și cu domnul ministru. Am vorbit să sprijinim AM-urile, inclusiv cu personal. Sunt întârzieri mai mari de două luni. Sper ca supracontractarea să o poată gestiona.

**Domnul Peter Ferenc:** Timpul trece, dar trece în defavoarea noastră.

**Doamna Adriana Miron:** Aș avea o întrebare. Există o strategie, la nivel ADR cu privire la flexibilizarea anvelopei legată de suma nerambursabilă din contractele de finanțare? După cum știm au suferit modificări contractele de execuție datorită dinamicii prețurilor de pe piață dar anvelopa nerambursabilă rămâne fixă. Deoarece la nivelul programului există, să zicem așa, un deficit de absorbție, de ce nu se poate mări, în cazul unui proiect aflat în implementare, anvelopa nerambursabilă? Realist, impactează în funcție de argumentele justificate care intervin la nivelul fiecărui proiect. De ce toată componenta care afectează zona de creștere a unui contract de finanțare trebuie să fie considerată cheltuială nerambursabilă? Este și o modalitate de abordare.

**Domnul Simion Crețu:** Dacă vorbiți referitor la scumpirea materialelor, ele se compensează pe baza OUG 15.

**Doamna Adriana Miron:** În plus, un proiect are o dinamică a lui. Unele chestiuni nu ai cum să le prevezi la început, dar dacă ele sunt justificate și se face o analiză pertinentă la nivelul unui proiect, eu cred că se poate majora suma nerambursabilă pentru că, de fapt, criteriul de eligibilitate este caracterul acelei cheltuieli, dacă face parte din investiție, dacă e justificată sau nu. Contractele de finanțare se cramponează în acea sumă fixă stabilită la început

ca fiind rambursabilă și restul categoriilor de cheltuieli care intervin, chiar dacă îndeplinesc criteriul de eligibilitate, nu mai încap în anvelopa inițială.

**Domnul Simion Crețu:** Vă înțeleg. Teoretic se poate. Trebuie să facem un Act adițional. O înțelegere pe care trebuie să o semnez. Eu nu pot, să semnez de exemplu, când este supracontractare de 87%, nu există economie. Economia nu o pot constata până nu închei exercițiul acesta financiar. Ei spun simplu, că nu se poate.

**Doamna Oana Popa:** În următoarea perioadă de implementare să ne unim cu toții forțele și să avem o rezervă de implementare, care să fie diferită de linia aceea cu diverse și neprevăzute. O rezervă de implementare de 15-20% și atunci am trece peste aceste probleme mai ușor.

**Domnul Peter Ferenc:** În acest moment 15-20% este foarte frumos, dar poate mâine trebuie 30%?

**Doamna Oana Popa:** E mai mult decât nimic.

**Domnul Peter Ferenc:** Practic, aici legalizăm acea cheltuială în plus.

**Doamna Adriana Miron –** Să se intervină coerent și justificat. Ar putea să fie decontate din POR deoarece știm cu toții că nu ajungem la 100%.

**Domnul Dan Popa:** Totul se rezumă la valoarea alocată pentru țară. Este o valoare fixă. Contractele sunt făcute în așa fel încât sunt acoperite plus supracontractarea. Nu mai sunt fonduri.

**Domnul Simion Crețu –** La fiecare nivel există un anumit tip de problemă. Este o problemă de reziliență. O primărie nu poate fi închisă, sunt niște măsuri, nu poți să nu termini proiectul. O să vedem în 2024 care proiecte sunt în curs de implementare în procent 70%. O să se dea un termen când o să fie închiderea și trebuie să fie finalizate proiectele pe banii beneficiarilor. Problema este de unde luăm banii?

**Doamna Adriana Miron:** Dacă în ultimele 6 luni se constată că există o economie pe program, în funcție de execuția realistă, să se poată solicita la rambursare cheltuielile care îndeplinesc condiția de eligibilitate. Acestea au fost considerate ca fiind neeligibile doar fiindcă au depășit anvelopa aceasta.

**Domnul Simion Crețu:** Finanțatori sunt 2 părți în afara de cheltuieli eligibile și contribuție proprie, mai sunt Comisia Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională și Guvernul României prin buget. Pe partea din fonduri europene din FEDR nu poate fi vorba de economie. Până la jumătatea anului viitor, FEDR-ul termină banii pe POR și atunci va trebui ca Guvernul să vină în completare cu bugetul acela. Așa că ei nu au economii.

**Domnul Mihail Veștea:** Ca să ai economii cineva trebuie să renunțe la contract. Nici un beneficiar nu va renunța la un contract, nu îl va rezilia.

**Domnul Peter Ferenc:** Practic, în 2023, se va vedea dacă există sau nu șanse. Ne afectează pe toți și nimănui nu-i convine că se confrunte cu aceste probleme, dar e ceea ce a spus și domnul senator: toate APL-urile încearcă din



răspuși să finalizeze aceste proiecte pentru că nu pot să-și permită ca un proiect, realizat într-un anumit procent să îl lase nefinalizat. Eu cred că această discuție este una reală și va trebui să o continuăm, dar astăzi nu putem să spunem mai mult.

**Domnul Adrian Teban:** Dacă intervine Guvernul în această problemă?

**Domnul Simion Crețu:** Doresc să mai intervin o dată pe tema aceasta. Guvernul nu are la ce se angaja. La sfârșitul anului viitor noi transmitem tragem linie, facem raport de monitorizare cu situația proiectelor, finalizate, reziliate. După aceea se vede cât îți mai trebuie. Se va închide pe tot ce este România. Poți să observi problemele la nivelul fiecărui beneficiar. Soluțiile se propun când există o bază de analiză, nu se lucrează pe supoziții.

**Domnul Peter Ferenc:** Mulțumim, dacă nu mai sunt întrebări, putem să trecem la punctul 7 de pe Ordinea de zi "Informare privind stadiul elaborării Programului Operațional Regional Centru 2021-2027, precum și alte aspecte legate de gestionarea și implementarea acestuia la nivelul Regiunii Centru", doamna Adriana Mureșan Șef AM POR, aveți cuvântul.

**Doamna Adriana Mureșan:** Bună ziua. Mulțumesc domnule președinte. O să fac o prezentare pe scurt a stadiului elaborării programului. Nu vreau să intru în detalii ce prezintă programul, pentru că acesta a fost prezentat în ultima ședință a CDR, a avut loc și o consultare publică în luna octombrie a anului trecut. Tipurile de intervenții propuse și finanțate nu s-au modificat față de perioada anterioară. O să mă axez mai mult pe care este stadiul elaborării acestui program care sunt negocierile cu Comisia Europeană și celelalte aspecte care țin de pregătirea implementării acestui program.

Agențiile pentru Dezvoltare Regională (ADR-uri) au fost desemnate ca Autorități de Management pentru Programele Operaționale Regionale (POR) prin Memorandumul de Guvern privind arhitectura programelor operaționale pentru perioada de programare 2021-2027 din februarie 2020, precum și prin OUG 122/2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România aprobată prin Legea 277/26.11.2021.

În data de 30.06.2021 a fost adoptat pachetul legislativ privind politica de coeziune pentru perioada 2021-2027 și au fost publicate Regulamentele europene aferente care intră în vigoare începând cu data de 1 iulie 2021. Astfel la nivel european este prevăzut un buget de 373 de miliarde euro pentru Politica de Coeziune în perioada 2021-2027.

Alocarea totală de fonduri prin Politica de coeziune pentru România în perioada 2021-2027, în prețuri curente, este de 30,305 mld. Euro, conform defalcării de mai jos, la care se adaugă 2,14 mld. Euro pentru Fondul de Tranziție Justă: 17,437 mld. Euro FEDR inclusiv Interreg; 4,628 mld. Euro FC din care 1,090 mld. Euro au fost transferate la CEF; 8,239 mld. Euro – FSE+.

La nivel național Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) este coordonatorul implementării politicii de coeziune în România și cel care negociază cu Comisia Europeană Acordul de Parteneriat pentru implementarea acesteia la nivelul României.

Până în momentul de față Programul a avut 4 versiuni de lucru din care 3 au fost discutate informal și cu reprezentanții DG Regio. În cursul anului 2021 s-a lucrat la două versiuni ale Programului, versiunea 2 care a fost finalizată la mijlocul lunii aprilie 2021 și transmisă spre consultare atât partenerilor regionali, cât și către nivelul național și DG Regio, împreună cu draftul Cadrelui de performanță aferent Programului și cu documentul vizând abordarea



dezvoltării urbane. Ulterior transmiterii versiunii 2 a POR 2021-2027, în cursul lunilor mai-iunie 2021, au avut loc o serie de întâlniri informale cu CE – DG Regio pe toate Programele operaționale regionale, axate pe fiecare Obiectiv de politică și pe temele orizontale aferente acestor programe, întâlniri în cadrul cărora Unitatea pentru România din cadrul DG Regio a făcut o serie de observații orizontale asupra tuturor acestor programe și ce mai trebuie îmbunătățit la ele pentru a putea fi transmise oficial la CE. După aceste întâlniri, în data de 28.06.2021 a avut loc o întâlnire bilaterală între reprezentanții Unității pentru România ai DG Regio și ADR Centru privind discutarea mai detaliată a observațiilor specifice privind versiunea 2 a POR Centru 2021-2027 și clarificarea unor aspecte care să poată duce la îmbunătățirea acestora.

Pornind de la observațiile formulate vizavi de versiunea 2 a Programului, în perioada august – noiembrie 2021 s-a elaborat versiunea 3 a Programului, inclusiv Cadrul de performanță, precum și documente suport care stau la baza elaborării programului, Abordarea privind dezvoltarea urbană, Foaia de parcurs pentru creșterea capacității administrative etc.

Pentru elaborarea acestei versiuni a POR, în această perioadă s-au purtat o serie de discuții cu partenerii regionali pe fiecare prioritate de intervenție și pe teme specifice pentru a definitiva tipurile de intervenție propuse la finanțare și a agreea abordarea strategică a finanțării pe anumite domenii.

Pe parcursul lunii octombrie 2021, în perioada 6 – 20.10.2021 au avut loc întâlniri cu partenerii regionali la nivelul fiecărui județ component al Regiunii Centru, unde a fost prezentată și discutată ultima versiune a Programului. La aceste întâlniri realizate în format hibrid, atât cu prezență fizică, cât și cu prezență online, au participat un număr de 440 persoane fizic și încă 200 care au urmărit întâlnirile online. Participanții au dorit să afle mai multe detalii legate de prioritățile programului, celelalte programe de finanțare ale perioadei 2021-2027 dar s-au dezbătut și problemele întâlnite în implementarea proiectelor din perioada 2014-2020. În cursul lunii octombrie 2021 a avut loc și consultarea publică pentru Program, acesta fiind publicat pentru consultare atât pe pagina de internet a ADR Centru, cât și pe pagina de internet a MIPE.

Ca urmare a consultării publice, precum și a întâlnirilor derulate în cursul lunii noiembrie 2021 s-a completat versiunea de POR Centru 2021-2027, varianta rezultată fiind transmisă la MIPE și la DG Regio pentru analiză și observații în data de 10 decembrie 2021.

Varianta transmisă în decembrie 2021 la DG Regio a urmat o analiză și consultare informală la nivelul tuturor serviciilor Comisiei Europene, iar în data de 10 martie 2022 s-au primit de la DG Regio observațiile informale pe Program. În perioada următoare se vor analiza observațiile primite, se va discuta și negocia cu DG Regio varianta finală de Program care ulterior va fi încărcată în SFC (sistemul electronic de la nivel european) pentru depunerea formală a acestuia.

Programul Operațional Regional al Regiunii Centru își propune să găsească soluții la nevoile identificate la nivel regional în cadrul Planului de Dezvoltare Regională Centru și în Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru, în strânsă legătură cu recomandările Raportului de țară, recomandările din cadrul Rapoartelor de evaluare ale POR 2014-2020, dar și luând în considerare și alte documente strategice elaborate la nivel european, național, precum și strategii de dezvoltare elaborate la nivel regional, județean și local.

Viziunea POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru este să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să contribuie la bunăstarea fiecărui cetățean.

Acesta cuprinde intervenții pe toate cele 5 obiective de politică ale UE și este format din 9 priorități de investiții care se adresează următoarelor domenii: susținerii procesului de cercetare, dezvoltare și transfer tehnologic de la nivel regional în domeniile de specializare inteligente regionale; sprijinirea dezvoltării IMM-urilor regionale; sprijinirea



procesului de digitalizare a serviciilor publice locale și a IMM-urilor; măsuri de eficiență energetică pentru clădirile rezidențiale și clădirile publice de la nivel regional; dezvoltarea mobilității urbane durabile; modernizarea infrastructurii de transport județene; investiții în infrastructura educațională pe toate palierele de învățământ; dezvoltarea turismului durabil și a patrimoniului în zonele rurale; susținerea regenerării urbane, a conservării patrimoniului și dezvoltării infrastructurilor de turism și culturale din zonele urbane de la nivel regional.

Bugetul alocat pentru POR Centru 2021-2027 este de 1,385 miliarde euro, din care 1,177 miliarde euro sunt din FEDR.

În paralel cu elaborarea Programului s-a demarat și procesul de elaborare a Cadrului de performanță al Programului, document obligatoriu care include indicatorii stabiliți la nivel de Program și priorități, țintele acestora, precum și modul de calcul, fiind actualizat conform ultimei versiuni a Programului. Acest document va sta la baza raportărilor făcute către CE la nivel de Program în perioada 2021-2027.

De asemenea, o dată cu elaborarea Programului s-a elaborat și documentul ce vizează modul de abordare a dezvoltării urbane durabile în cadrul POR 2021-2027 care a fost definitivat în trimestrul 3 al anului 2021. Acest document a fost discutat cu municipiile și orașele de la nivel regional, precum și cu membrii CDR Centru. Versiunea actuală a documentului ce vizează modul de abordare a dezvoltării urbane durabile în cadrul POR Centru 2021-2027 include observațiile venite din partea autorităților locale și a fost aprobată în cadrul ședinței CDR Centru din 27 octombrie 2021 prin Hotărârea nr. 16.

Abordarea dezvoltării urbane în cadrul POR Centru 2021-2027 va fi realizată pe două direcții specifice: la nivelul municipiilor reședință de județ și municipii, pentru care vor exista alocări predefinite (conform formulelor incluse în OUG 156/2020 și a căror sume vor fi luate în calcul la stabilirea procentului minim de alocare necesar pentru dezvoltare urbană durabilă (earmarking), conform Regulamentelor CE) și la nivelul orașelor care vor avea o sumă alocată și pentru care accesul se va face pe baza principiului "primul venit, primul servit".

Totodată, abordarea urbană va fi tratată în concordanță cu prevederile regulamentelor europene și va avea la bază strategiile integrate de dezvoltare urbană (SIDU) elaborate pe baze parteneriale de autoritățile locale de la nivelul municipiilor și orașelor de la nivel regional. De aceea, ADR Centru a elaborat un Ghid de depunere a strategiilor integrate de dezvoltare urbană care a fost transmis spre analiză și observații celor 20 de municipii de la nivelul Regiunii în cursul lunii Decembrie 2021. În data de 14.01.2022 s-a publicat Ghidul final privind depunerea SIDU de către municipiile de la nivel regional și s-a deschis depunerea. Termenul limită pentru depunerea SIDU de către municipiile de la nivel regional este 30.06.2022. Ghidul și anexele acestuia pot fi accesate la următorul link - <http://regio-adrcentru.ro/ghid-depunere-sidu/>.

De asemenea, în perioada 14-29.01.2022 au avut loc întâlniri individuale (online) cu fiecare municipiu de la nivel regional, întâlniri în cadrul cărora s-au discutat următoarele aspecte: stadiul elaborării documentelor strategice SIDU și PMUD; pregătirea portofoliului de proiecte; implicarea partenerilor locali în elaborarea și implementarea documentelor strategice; prioritizarea proiectelor și implementarea strategiilor și a proiectelor; stadiul implementării proiectelor din perioada 2014-2020 și corelarea investițiilor.

Tot pe partea de dezvoltare urbană în ce privește orașele în perioada 21-25.02.2022 au fost programate o serie de întâlniri online cu acestea în care să fie discutate aspecte legate de pregătirea documentelor strategice și a proiectelor ce se doresc implementate în perioada 2021-2027 și care să solicite fonduri din POR Centru 2021-2027.

Ca o măsură de simplificare în implementarea Programului, ADR Centru a demarat în cursul anului 2021 procesul de implementare a opțiunii costurilor simplificate care să se aplice la nivelul acestuia, conform art. 53-56 și a art. 94 din Regulamentul UE 2021/1060 de stabilire a dispozițiilor comune. După finalizarea procesului de identificare a tipurilor de opțiuni privind costurile simplificate, în perioada septembrie-noiembrie 2021 au avut loc întâlniri și discuții



cu Autoritatea de Audit. La sfârșitul lunii noiembrie 2021 s-au transmis la Autoritatea de Audit pentru analiză, documentele și analizele realizate privind implementarea opțiunii costurilor simplificate la nivelul POR Centru 2021-2027. În data de 2 februarie 2022 a avut o nouă întâlnire cu Autoritatea de Audit unde au fost discutate observațiile transmise de aceștia pe documentele transmise de ADR Centru la sfârșitul lunii noiembrie, întâlnire în cadrul căreia s-au clarificat opțiunile de costuri simplificate care se doresc a fi folosite la nivelul POR Centru 2021-2027. Ținând seama de observațiile primite de la Autoritatea de Audit și de cele primite de la DG Regio pe costuri simplificate se va elabora ultima versiune a analizei care se va depune oficial pentru evaluare la Autoritatea de Audit.

În paralel cu procesul de elaborare al POR 2021-2027, echipa ADR Centru s-a concentrat și pe elaborarea documentelor necesare pentru evaluarea strategică de mediu (SEA), un pas necesar pentru adoptarea Programului. Procedura SEA pentru POR Centru 2021-2027 a fost demarată în 2020 când Ministerul Fondurilor Europene a transmis Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor versiunea inițială a acestui program. Conform adresei nr. DEICP/120144/19.06.2020, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a decis că, prin conținutul său și în concordanță cu domeniile prevăzute la art. 5 alin. (2) din HG nr. 1076/2004, programul face obiectul procedurii de evaluare de mediu în mod obligatoriu, etapa de încadrare nemaifiind necesară, iar Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru în calitate de titular îi revine obligația să asigure parcurgerea etapei de definitivare a proiectului de program și de realizare a raportului de mediu prevăzută de art. 14, alin. 3 din HG nr. 1076/2004. Totodată, s-a decis delegarea competenței parcurgerii procedurii etapei de definitivare a proiectului de program și de realizare a raportului de mediu și etapa de analiză a calității raportului de mediu către ANPM, prin structurile teritoriale ale acestuia – APM Alba pentru POR Centru 2021-2027; prin adresa nr. DEICP/13817/25.09.2020 Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a decis delegarea competenței pentru derularea etapei de încadrare în evaluarea adecvată a POR Centru 2021-2027 către APM Alba. În acest sens, ADR Centru, în calitate de titular, a făcut toate demersurile necesare parcurgerii de tuturor etapelor aferente evaluării strategice de mediu pentru Program și respectiv elaborarea raportului de mediu (RM) și a studiului de evaluare adecvată (EA). În perioada noiembrie - decembrie 2021 Raportul de Mediu și Evaluarea Adecvată au fost supuse dezbaterii publice după care în 15 decembrie 2021 a fost transmise autorității de mediu (APM ALBA) versiunile consolidate ale raportului de mediu și a studiului de evaluare adecvată, completate cu toate recomandările publicului / organizațiilor relevante, inclusiv comentariile primite în urma dezbaterii publice. În 21 decembrie 2021 se transmite necesitatea solicitării avizului ANANP- ST Alba , precum și avize de la Parcurile Naturale din Regiunea Centru. Ulterior în 23.12.2021 APM ALBA transmite titularului – ADR Centru - decizia de emitere a avizului de mediu. După transmiterea tuturor avizelor suplimentare necesare, APM Alba a analizat toată documentația și a transmis-o Ministerului Mediului pentru emiterea avizului de mediu.

De asemenea, în paralel cu elaborarea Programului și a documentelor suport s-au desfășurat o serie de activități care să contribuie la dezvoltarea sistemului de management și control al Programului la nivelul Regiunii Centru. Astfel activitățile privind sistemul de management și control au fost direcționate pe două direcții: crearea și dezvoltarea structurilor de management și control și crearea cadrului legal și procedural specific.

În ce privește dezvoltarea structurilor de management și control în decembrie 2020 a fost semnat un Protocol de colaborare interinstituțională între ADR-uri, MFE și Ministerul Finanțelor care are ca scop crearea structurilor de management și control și realizarea următoarelor activități:

1. crearea și dezvoltarea structurilor de management și control pentru cele 8 Programe Operaționale Regionale 2021-2027;
2. crearea cadrului legal privind managementul financiar 2021–2027 și procedural specific;
3. corelarea cu sistemul informatic aferent perioadei 2021-2027;



4. elaborarea documentelor necesare finalizării descrierii de sistem și derulării auditului de sistem, în termenele prevăzute de regulamentele europene”.

De asemenea, un alt aspect apare pe partea de introducere a ITI-urilor, în special ITI Țara Făgărașului, la nivelul programului având în vedere că pe lângă ITI Delta Dunării și ITI Valea Jiului au apărut „Țara Făgărașului” și „Țara de piatră”. La nivelul Comisiei Europene s-a zis că au acceptat pentru România 2 plus 2, adică cele două ITI-uri inițiale ITI Delta Dunării și ITI Valea Jiului și încă două ITI Țara Făgărașului și ITI Moții Țara de Piatră și nu se mai acceptă un alt ITI și va trebui, în funcție de abordarea la nivel național, să vedem cum pot fi incluse în cadrul programului. Referitor la ITI Munții Țara de Piatră, acolo este mai complicată abordarea deoarece sunt 3 regiuni și ar fi mai complicată implementarea.

O altă observație este legată de partea de discuții privind Agențiile ca și Autorități de Management și se referă la evitarea conflictului de interese în ceea ce privește membrii CDR. Legat de implementarea programului trebuie să se evite crearea unei dependențe a Autorității de Management față de membrii CDR și semnarea unei Declarații de către membrii CDR, acestea sunt propunerile privind evitarea conflictului de interese în cazul în care sunt implicați membrii din Comitetul de Monitorizare și au proiecte propuse la finanțare.

O altă observație este legată de anul 2024 când se va face o evaluare intermediară la nivelul programului. Acolo, pe cadrul de performanță al programului care este de fapt întregul sistem, indicatorii propuși pe program pe fiecare intervenție sunt niște ținte intermediare propuse. În cadrul de performanță noi am trecut 0 sau 10% și ni s-a spus că ar trebui să fim mai ambițioși.

Implementarea programului depinde de noi de toți, de noi ca AM și de dumneavoastră, ca și beneficiari de proiecte. Sunt foarte multe probleme acum în implementarea programului POR 2014-2020. Este foarte bine că a fost OUG 88. Sunt anumite documentații care sunt pregătite și care pot să atragă niște sume. Trebuie să fim foarte bine organizați. Atât la nivelul nostru, cât și la nivelul dumneavoastră, trebuie să pregătim proiectele pe care le considerăm prioritare și care sunt eligibile pe POR 2021-2027, pentru că este programul nostru și trebuie să atragem banii respectivi. Dacă nu îi atragem acei bani se vor pierde.

În anul 2024 ca urmare a evaluări intermediare, programul poate fi modificat, pot să fie unele intervenții care sunt mai bune, iar pentru altele să fie realocați banii de acolo, sau să fie schimbate să introducem intervenții noi. Este important acum ca, și noi și dumneavoastră, să găsim proiecte cu care să putem merge în prima fază. După cum am zis este nevoie de o foarte bună organizare, de un calendar pe care să îl respectăm, altfel va fi foarte greu.

Informații suplimentare privind elaborarea documentelor de programare 2021-2027, inclusiv ultima variantă a POR Centru 2021-2027 și Raportul de mediu, pot fi regăsite pe pagina web: <http://regio-adrcentru.ro/>, în Secțiunea Programare.

Vă mulțumesc, dacă aveți întrebări.

**Domnul Jakab István-Barna:** Mulțumim. Eu aș avea o întrebare în legătură cu ITI-urile acestea. Să ne luptăm pentru acestea!

**Doamna Adriana Mureșan:** Eu știu că este lege. Săptămâna trecută la întâlnire a participat și domnul director general de la Nord-Vest, unde ei au ITI Țara de Piatră și au într-o fază avansată documentația. Comisia a spus că înțelegerea a fost la nivel național 2 plus 2, din care Țara Făgărașului și Moții Țara de Piatră sunt într-o fază mai avansată. Le-au menționat dacă în cadrul POR pentru Nord Est este inclus ITI Țara de Sus programul va fi respins.

**Domnul Jakab István-Barna:** Nu înțeleg cum poate să existe o înțelegere la nivel național când avem o lege?

**Doamna Adriana Mureșan:** Noi oricum am solicitat Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene o întâlnire având în vedere Legea 302, care e ultima, asupra modului de abordare a ITI-urilor la nivel național și a modurilor de selectare a ITI-urilor în Acordul de parteneriat, pentru că tot ce e în Acordul de parteneriat, aceea va trebui respectat la nivelul programului. În Acordul de Parteneriat Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene este instituția care reprezintă România.

**Domnul Simion Crețu –** Problema se pune în felul următor, noi am legiferat, dar Comisia Europeană este finanțatorul care decide ITI. Am avut unul, Delta Dunării, care a mai avut probleme, o impresie mai puțin bună la Bruxelles. Acum s-a lucrat bine pe ITI Valea Jiului, care se pregătește de vreo trei ani, a apărut legislația care zice noi vă dăm 2 și încă două noi maxim. De exemplu, la Vest nu au nici o observație pe Munții Apuseni, nici nu sunt pomeniți și atunci ei nu se finanțează.

**Domnul Jakab István-Barna –** Să avem o abordare comună și fiind și aici, la CDR, ADR Centru ar trebui să fie responsabil pentru toate 3 ITI-urile.

**Domnul Simion Crețu –** Am avut primul semnal. Putem face o adresă scrisă pentru MIPE. Cred că s-a și făcut dacă nu mă înșel, în care am zis să se sesizeze că noi am vorbit aici. Noi avem 3 ITI-uri care se dezvoltă în regiune și la un moment dat pe documente scrise ați pomenit de două. Acum vă dați seama de unde am aflat noi de Țara Făgărașului: de la întâlnirea la care a fost colega la Bruxelles. Dar noi cu cei de la Minister ne întâlnim, discutăm frecvent. O să putem cere o clarificare.

**Domnul Peter Ferenc:** Ca și regulă, era bine ca să nu mai intrăm în astfel de situații. Vă mai amintiți cu Drumurile Express: s-a hotărât deasupra noastră! Ca și regulă, ar fi bine, mai ales dacă devenim AM, să avem o regulă între noi. Votăm și dacă mergem pe o linie să nu ni se traseze reguli de altundeva. Țara Făgărașului e deosebită, nu este vorba că nu o susținem, dar consider că ar fi trebuit să se ia o decizie în acest forum. Este o părere personală, nu știu dacă o agreeți sau nu.

**Domnul Simion Crețu –** Legislația e la nivel guvernamental.

**Domnul Peter Ferenc:** În lege sunt mai multe aspecte aprobate.

**Domnul Simion Crețu –** Așa e, dar dacă vă uitați MIPE are o serie de atribuții prin lege. Trebuie să le respecte.

**Doamna Adriana Mureșan –** Ce este foarte important la ITI-uri, că pot să fie incluse în program și pot fi acceptate de Comisia Europeană. Trebuie să existe teritoriu clar delimitat, o strategie o abordare integrată pe teritoriul respectiv, planul de acțiune și guvernanta foarte bine puse la punct. Dacă aceste criterii sunt îndeplinite, se poate discuta.

**Domnul Jakab István-Barna:** De exemplu, la ITI Harghita-Covasna 80% sunt îndeplinite pentru că, am scris deja și strategie avem și cele două județe clar delimitate. Chiar am muncit la acest aspect.



**Doamna Adriana Mureșan** – Oricare ITI care este inclus în program se va finanța doar pe intervențiile care există în momentul de față la nivelul programului, poate cu alocări specifice pe zonele respective. Dar toate ITI-urile pe care le avem noi la nivel regional sunt predominant rurale și ar trebui să aibă o abordare integrată pe toate programele operaționale nu numai pe POR. Ele ar trebui să fie incluse în Acordul de parteneriat și la nivelul discuțiilor pe fiecare program în parte.

**Domnul Simion Crețu:** Încă un aspect tehnic, care probabil mai clarifică unele probleme. Nu zice nimeni că nu putem propune orice ITI. Dacă nu este inclus în Acordul de Parteneriat nu putem, dar dacă e trecut trebuie să îl realizăm.

**Domnul Jakab István-Barna:** Ultima mea întrebare ar fi dacă totuși nu ar fi bine să ne unim forțele să solicităm o întâlnire cu MIPE sau cu partenerii de decizie de la Bruxelles ca să prezentăm cel puțin cele 3 ITI-uri și după aceea să decidă dacă chiar ne finanțează sau nu. Să prezentăm ce avem și la ce am muncit.

**Domnul Peter Ferenc:** Cum considerați.

**Domnul Simion Crețu:** Se poate merge și la Bruxelles cu o delegație care să reprezinte zona, se poate avea și cu MIPE o discuție clarificatoare.

**Domnul Peter Ferenc:** Propun ca prima dată să fie o întâlnire cu MIPE.

**Domnul Simion Crețu:** Da, cu MIPE.

**Domnul Adrian Teban:** Vă supun și eu atenției o problemă pe care am discutat-o cu domnul Crețu, e vorba de mobilitatea urbană în orașele mici și mijlocii. Cunoașteți ca să ai acces la mobilitate urbană trebuie create culoare pentru transportul public. Pentru orașele mici și mijlocii, în primul rând sunt puține orașe care au transport public și sunt multe orașe care au localități, componente suburbane, sunt și municipii mici care au problema aceasta și trebuie să vedem cum conectăm aceste localități cu orașele. Ceea ce ați spus la drumuri județene, în sensul de a convinge Comisia de a accepta finanțarea proiectelor care să includă și drumurile județene, ar trebui să facem și pe zona de mobilitate urbană. Conectivitatea între orașe și localitățile componente să aibă aspect de verde, să fie mai mult decât o pistă de biciclete, pentru că în aceste localități componente sunt și persoane vârstnice care trebuie să aibă acces la serviciile publice în oraș. Realizarea doar a pistelor de biciclete nu cred că este viabilă și trebuie să se pornească de la nevoile reale. Trebuie să convingem Comisia că vrem să avem o abordare pe mai multe niveluri în sensul că, de exemplu, pentru orașele sub 50.000 de locuitori ar trebui să nuanțăm condițiile de eligibilitate.

**Doamna Adriana Mureșan:** Trebuie bandă dedicată pentru transportul verde, pistă de biciclete și trotuare. Noi am introdus și partea pietonală.

Problema este înțeleasă dar nu se poate, deoarece pe mobilitatea urbană prioritatea este o Europă mai verde, și nu se acceptă nici o parte de asfalt. Și la introducerea trotuarelor care sunt de-a lungul culoarului de mobilitate, a pietonalului, mai avem discuții și negocieri de dus.

**Domnul Adrian Teban:** Problema aceasta va fi foarte presantă pentru primari. Primarii de localități mici nu vor putea face niciodată conectivitate între orașe și localitățile componente. Așa s-a făcut și în exercițiile anterioare, așa se face și acum. Dacă nu facem un efort să aducem în atenția Comisiei Europene acest aspect va fi o mare problemă.

**Doamna Adriana Mureșan:** Noi putem insista dar șansele ca aceste criterii de eligibilitate să fie acceptate sunt foarte reduse. În al doilea rând se poate la nivelul României, așa ca o propunere. Există o Strategie la nivelul României, este Planul investițional pentru infrastructură și Master Planul de Transport tot la nivelul României, unde se și regăsesc nevoile de investiții, inclusiv în localitățile mici. Acestea se pot acoperi din fonduri europene altele din alte fonduri.

**DI. Peter Ferenc:** Mulțumesc. Dacă mai sunt întrebări? Dacă nu mai sunt consider că putem trece la punctul 8 de pe Ordinea de zi: Informare privind constituirea Comitetului de Monitorizare pentru POR Centru 2021-2027, Doamna Sef AM, Adriana Mureșan, aveți cuvântul.

**Doamna Adriana Mureșan –** Mulțumesc domnule Președinte. În guvernanța programului, un organism important este Comitetul de Monitorizare.

Constituirea și funcțiile Comitetului de Monitorizare se realizează conform art. 38-40 din Regulamentul UE 2021/1060 de stabilire a dispozițiilor comune pentru perioada 2021-2027. Astfel, statul membru poate înființa un singur comitet de monitorizare pentru a acoperi mai multe programe sau câte un comitet de monitorizare la nivelul fiecărui program. Comitetul de monitorizare se reunește cel puțin o dată pe an și examinează toate chestiunile care afectează progresele făcute de program în atingerea obiectivelor sale.

Statul membru stabilește componența comitetului de monitorizare și asigură o reprezentare echilibrată a autorităților și organismelor intermediare relevante ale statului membru și a reprezentanților partenerilor menționați la articolul 8 alin. 1 din Regulamentul UE 2021/1060, printr-un proces transparent. Parteneriatul respectiv include cel puțin următorii parteneri: autoritățile regionale, locale, urbane și alte autorități publice; partenerii economici și sociali; organismele relevante care reprezintă societatea civilă, cum ar fi partenerii din domeniul protecției mediului, organizațiile neguvernamentale și organismele responsabile cu promovarea incluziunii sociale, a drepturilor fundamentale, a drepturilor persoanelor cu handicap, a egalității de gen și a nediscriminării; organizații de cercetare și universități, după caz.

Fiecare membru al comitetului de monitorizare dispune de un vot. Regulamentul de procedură reglementează exercitarea dreptului de vot și detaliile privind procedura în cadrul comitetului de monitorizare în conformitate cu cadrul instituțional, juridic și financiar al statului membru în cauză. Regulamentul de procedură poate permite terților, inclusiv BEI, să participe la lucrările comitetului de monitorizare.

Comitetul de monitorizare este prezidat de un reprezentant al statului membru sau al autorității de management.

Lista membrilor comitetului de monitorizare se publică pe site-ul de internet al Programului. Reprezentanții Comisiei Europene participă la lucrările acestuia, cu rol de monitorizare și consultativ.

Funcțiile comitetului de monitorizare:

Comitetul de monitorizare examinează: progresele înregistrate în ceea ce privește implementarea programului și realizarea obiectivelor de etapă și a Țintelor; orice probleme care influențează performanța programului și măsurile luate pentru a le remedia; contribuția programului la abordarea provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări, care au legătură cu implementarea Programului; elementele evaluării ex ante privind utilizarea



instrumentelor financiare la nivelul Programului; progresele înregistrate cu privire la efectuarea evaluărilor, a sintezelor evaluărilor și a oricăror acțiuni întreprinse ca urmare a constatărilor; punerea în aplicare a acțiunilor legate de comunicare și vizibilitate; progresele înregistrate în implementarea operațiunilor de importanță strategică, dacă este cazul; îndeplinirea condițiilor favorizante și aplicarea acestora pe parcursul întregii perioade de programare; progresele înregistrate în ceea ce privește consolidarea capacității administrative pentru instituțiile publice, parteneri și beneficiari, acolo unde este cazul; informații privind implementarea contribuției Programului la Programul InvestEU.

Comitetul de monitorizare aprobă: metodologia și criteriile folosite pentru selectarea operațiunilor, inclusiv orice modificări ale acestora, la cererea Comisiei, metodologia și criteriile folosite pentru selectarea operațiunilor, inclusiv orice modificări ale acestora, se transmit Comisiei cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de a fi prezentate comitetului de monitorizare; rapoartele anuale de performanță pentru programele sprijinite de FEPAM, FAM, FSI și IMFV și raportul final de performanță pentru programele sprijinite de FEDR, FSE+ și Fondul de coeziune; planul de evaluare și orice modificare a acestuia; orice propunere de modificare a unui program, formulate de autoritatea de management, inclusiv cu privire la transferuri.

Comitetul de monitorizare poate adresa recomandări autorității de management, inclusiv cu privire la măsurile de reducere a sarcinii administrative pentru beneficiari.

Având în vedere prevederile Regulamentului UE 2021/1060 cu privire la constituirea și funcționarea Comitetului de monitorizare și ținând seama de faptul că înainte de a lansa apelurile de proiecte în cadrul POR Centru 2021-2027 este necesar ca, Comitetul de monitorizare să aprobe metodologia și criteriile folosite pentru selectarea operațiunilor, la nivelul ADR Centru s-a analiza modalitatea de constituire a acestuia la nivelul POR Centru 2021-2027 și care să fie componenta sa:

Astfel s-au identificat două variante în ce privește componenta CM POR 2021-2027 după cum urmează:

#### **Varianta 1**

Un Comitet de Monitorizare care să aibă în componența sa **24 membri, împărțiți pe 3 categorii: 1/3 reprezentanți de la nivel național** – 8 membri, după cum urmează: MIPE – Acordul de Parteneriat / Coordonare sistem și Monitorizare; MLPDA – Unitatea de Coordonare a Programelor Operaționale Regionale; Ministerul Finanțelor – Autoritatea de Certificare și Plată; Ministerul Finanțelor – SIFE – Organism Intermediar pentru soluționare nereguli. La acestea se pot adăuga instituții de la nivel național sau AM-uri ale altor programe operaționale care au cea mai mare relevanță din punctul de vedere al implementării POR și investițiile finanțate în cadrul acestora trebuie corelate cu investițiile din POR.

**1/3 autorități publice locale de la nivel regional** – 8 membri, după cum urmează: 6 autorități publice de la nivel regional, câte 1 selectat la nivelul fiecărui județ, care să fie alta decât consiliile județene; Președintele și vicepreședintele CDR Centru

**1/3 reprezentanți ai societății civile, mediului de afaceri, de cercetare și universitar de la nivel regional care să fie selectați printr-o procedură de selecție transparentă** – 8 membri: universități, clustere, asociații patronale, parteneri de mediu, parteneri sociali de integrare socială și incluziune, reprezentanți firme, asociații de turism, asociații din domeniul educației, etc. . se poate ca și pentru acestea să se selecteze din fiecare județ, ca să poată exista și reprezentare teritorială. De ex. un județ să reprezinte universitate, unul cluster, unul pe mediu, având în

vedere că unele organizații chiar dacă sunt localizate într-un județ au reprezentare regională sau recunoaștere regională și astfel să se realizeze și echilibrarea teritorială.

## **Variantă 2**

Structura Comitetului de Monitorizare să fie formată din **32 de membri** din care: ¼ să fie instituții de la nivel național – 8 membri: MIPE, MDLPA, ACP, MF – Organism intermediar SIFE, etc; reprezentanți de la nivel regional împărțiți astfel: 50% - 12 membri – reprezentanți ai autorităților publice locale din Regiune – membrii CDR sau nu, cu reprezentare a tuturor categoriilor - consilii județene, municipii, orașe și comune; 50% - 12 membri – reprezentanți ai societății civile, mediului, mediului de afaceri, universități etc.

La ședințele CMPOR pot participa și alte organizații, cu statut de **observator**, fără drept de vot.

Vor fi desemnați observatori din partea:

- Consiliilor județene nereprezentate în CMPOR;
- Autorităților de Management nereprezentate în CMPOR;
- Ministerelor care se ocupă de implementarea programelor naționale care au relevanță pentru investițiile ce se doresc a fi finanțate prin POR;
- Instituțiilor naționale pentru drepturile omului și a organismelor de nediscriminare (Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării);
- Comisiei Europene - care au rol consultativ.

**Președintele CMPOR este directorul general al ADR Centru, iar vicepreședintele CMPOR este directorul AMPOR.** Președintele poate fi înlocuit de vicepreședinte în cazul absenței. Secretariatul Comitetului de Monitorizare este asigurat de către o structură din cadrul Autorității de Management.

La nivel regional a fost elaborată o versiune a Procedurii operaționale care vizează organizarea și funcționarea Comitetului de Monitorizare pentru POR Centru 2021-2027, procedură care face parte din pachetul de proceduri operaționale necesare pentru implementarea Programului la nivel regional. De asemenea s-a demarat procesul de pregătire a criteriilor necesare de îndeplinit de către reprezentanții societății civile, mediului de afaceri, de cercetare și universitar de la nivel regional care să facă parte din componența Comitetului, fiind necesar un proces de selecție transparentă a membrilor în cadrul acestui for decizional.

Puteți spune care considerați că ar fi cea mai bună variantă? Ambele se pliază pe criteriile menționate în Regulamentele Fondurilor Europene?

**Domnul Allen Coliban** - Aceasta a fost observația legată de conflictul de interese.

**Doamna Adriana Mureșan:** Nu, observația privind conflictul de interese a fost făcută cu privire la componența membrilor CDR. Legătura cu membrii CDR și posibilul conflict de interese al membrilor CDR, având în vedere că aceștia reprezintă autoritățile publice locale, care pot să fie și potențiali beneficiari ai programului. Și din punctul acesta de vedere să se creeze o independență între AM și membrii CDR. Noi am explicat că, datorită faptului că, CM POR este cel care aprobă tot ce ține de program, are o componentă mult mai vastă iar reprezentanții CDR-ului sunt doar o parte care nu e majoritară deci conflictul de interese este exclus.

**Domnul Mihail Veștea:** Deciziile în CM POR se iau în unanimitate?



**Doamna Daniela Cîmpean:** În varianta 2, cea în care regionalul este mult mai bine reprezentat decât naționalul, avem o pondere mai mare. Interesul nostru este să avem putere de decizie, să fim prezenți, să intervenim, să avem forță.

**Domnul Simion Crețu:** Nu, cu majoritate de voturi. CM POR este un organ lucrativ. Din punct de vedere lucrativ e mai bună varianta 2, iar din punct de vedere democratic e bine să aibă cât mai mulți membri. Pot să fie și 50 membri, dar vor realiza mai greu cvorumul. Consider că dacă sunt 32 de membri este un număr potrivit, 75% sunt din regiune.

**Doamna Daniela Cîmpean:** Procentul acesta poate fi un pic schimbat la varianta 2, un sfert societatea civilă și jumătate reprezentanți ai APL-urilor din regiune.

**Domnul Simion Crețu:** Pe lângă membri plini, la CM POR, sunt și observatori. Observatorii participă de drept. Și aici trebuie să existe un echilibru.

**Doamna Daniela Cîmpean:** Administrația publică este cea care are o viziune de ansamblu asupra nevoilor.

**Domnul Simion Crețu:** Dacă ascultăm și cealaltă parte și ei au nevoi. De exemplu nevoile Camerelor de comerț sunt știute de acestea cel mai bine.

**Doamna Daniela Cîmpean:** Noi, autoritățile, integrăm toate nevoile. Avem o viziune de ansamblu, mi se pare normal să stabilim reguli. După cum am spus, susțin varianta 2 cu modificarea procentului privind ponderea membrilor în CM POR: un sfert naționalul, două sferturi regionalul și autoritățile și un sfert societatea civilă.

**Domnul Simion Crețu:** Nu consider că o variantă cu mai puțini din zona aceasta este potrivită.

**Doamna Adriana Mureșan:** Problema cu APL-urile constă în faptul că dacă aceștia sunt majoritari într-o anumită formă, nu mai putem demonstra evitarea conflictului de interese, iar în al doilea rând trebuie ca reprezentarea membrilor să fie echilibrată. Am încercat să fie îndeplinite toate condițiile.

**Doamna Daniela Cîmpean:** Atunci să rămână varianta 2.

**Doamna Adriana Mureșan:** Comisia Europeană este observator. Oricum criteriile și metodologiile de selecție trebuie transmise Comisiei Europene înainte cu cel puțin 15 zile, ca să fie aprobate.

**Doamna Daniela Cîmpean –** Stabilim în această ședință varianta și o supunem la vot?

**Domnul Peter Ferenc:** Amândouă variante sunt bune. Ambele au avantaje și dezavantaje. Consider că cu cât o variantă are mai mulți membri vom realiza cvorum mai greu.

**Doamna Daniela Cîmpean –** Se raportează majoritatea la cei prezenți.

**Domnul Peter Ferenc:** Doamna Adriana Mureșan, dumneavoastră ce părere aveți legat de aceste 2 variante?

**Doamna Adriana Mureșan** – Cred că este mai bună varianta 2.

**Domnul Allen Coliban** – La varianta 2 este mai echilibrată reprezentarea membrilor.

**Domnul Peter Ferenc**: Sunt de acord cu părerea dumneavoastră. Toată lumea este de acord cu varianta 2 ? Este cineva împotrivă, abțineri. A fost votată în unanimitate varianta 2.

Mulțumesc, consider că putem trece la punctul 9 de pe Ordinea de zi: Informare privind Planul Național pentru Redresare și Reziliență și activitățile delegate către ADR Centru pentru implementarea componentelor 12, 13 și 15 din PNRR. Doamna Ovidia Caba, Director Direcția Politici Regionale, aveți cuvântul.

**Doamna Ovidia Caba** – Mulțumesc domnule președinte. Vă spun bună ziua. Obiectivul general al PNRR este dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliența, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din Mecanismul de Redresare și Reziliență

PNRR are un buget de 29,18 miliarde euro, dintre care 14,240 miliarde sub formă de grant și 14,942 miliarde sub formă de împrumuturi. Regula stabilită prin Regulament este ca 70% din granturi să fie angajate până la finalul anului 2022, termenul limită pentru accesarea diferenței de 30% din granturi fiind 31 decembrie 2023. În plus, plățile pentru proiectele care vor fi incluse în programele naționale de redresare și reziliență trebuie făcute până în decembrie 2026. În luna decembrie 2021 a fost publicată Ordonanța de Urgență a Guvernului 124/2021 pentru stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului Național de Redresare și Reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență. Potrivit acestei document, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE), este coordonatorul național pentru elaborarea, negocierea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și controlul fondurilor acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, respectiv instituție care exercită funcția de vicepreședinte al Comitetului interministerial de coordonare a PNRR, precum și pe cea de președinte al Comitetului de monitorizare a PNRR, asigurând inclusiv secretariatul tehnic pentru Comitetul de monitorizare PNRR. De asemenea, au fost create, conform acestui cadru legal, comitete interministeriale pentru Coordonarea PNRR, Monitorizarea PNRR și Achiziții Publice. Celelalte structuri implicate în gestionarea PNRR cu atribuții specifice în coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sunt: Ministerul de Finanțe, DLAF, Agenția Națională de Integritate, Agenția Națională pentru Achiziții Publice, Consiliul Concurenței, Compania Națională de Investiții, Curtea de Conturi, prin Autoritatea de Audit, instituțiile responsabile de implementarea reformelor și/sau investițiilor stabilite în cadrul PNRR, denumite coordonatori de reforme și/sau investiții, care se regăsesc în Anexa la OUG 124/2021.

Prin, Art 6, alineatele 2 și 4 din OUG 124/2021 prevăd ca, Coordonatorii de reforme și/sau investiții responsabili pentru Componenta 12 - Sănătate, domeniile dezvoltării infrastructurii medicale prespitalicești și dezvoltării infrastructurii publice spitalicești, Componenta 13 - Reforme Sociale, domeniile dezvoltării/reabilitării și modernizării de infrastructură socială pentru persoanele cu dizabilități, copii aflați în risc de separare față de familie și persoane vârstnice vulnerabile și dependente și Componenta 15 - Educație, domeniile dezvoltării consorțiilor regionale și dotării campusurilor profesionale integrate, asigurarea dotărilor pentru sălile de clasă preuniversitare și laboratoarele/atelierele școlare, echiparea laboratoarelor de informatică din unitățile de învățământ tehnic și



profesional, digitalizarea universităților și asigurarea infrastructurii universitare (cămine, cantine, spații de recreere), încredințează Agențiilor pentru Dezvoltare Regională responsabilitatea implementării investițiilor aflate în sarcina lor, în baza unui acord de implementare încheiat între coordonatorii de reforme și/sau investiții cu fiecare dintre agențiile pentru dezvoltare regională, după caz, și care prevede inclusiv aspectele privind angajarea și/sau lichidarea și/sau plata, după caz, a cheltuielilor aferente investițiilor vizate.

În OUG 124/2021 este prevăzută încheierea unor convenții de finanțare între coordonatorul de reformă și/sau investiții prin care se transferă, potrivit art. 23 alin. (8), fondurile în conturile deschise la Trezoreria Statului corespunzătoare ale responsabililor de implementarea investițiilor specifice locale și în care se prevăd sumele aferente creditelor de angajament și creditelor bugetare, aprobate pentru anul curent, aferente investițiilor încredințate.

Totuși, în OUG 124/2021 nu este prevăzut mecanismul prin care se va face alocarea nici a fondurilor aferente investițiilor către cele 8 regiuni și nici a fondurilor pentru asigurarea asistenței tehnice necesară ADR-urilor pentru gestionarea investițiilor specifice locale încredințate în baza acordurilor de implementare care urmează a de fi încheiate cu ministerele responsabile de implementarea reformelor și investițiilor pentru cele 3 componente.

În urma discuțiilor și a corespondenței avută cu Ministerul Sănătății și Ministerul Educație pentru perfectarea acordurilor de implementare, ADR-urile au solicitat ca în bugetul de stat, prin bugetul ministerului coordonator, responsabil de implementarea reformelor/investițiilor componentelor să se cuprindă sumele necesare asistenței tehnice pentru finanțarea activităților desfășurate de ADR responsabil, activități care decurg din îndeplinirea atribuțiilor prevăzute în acordurile de implementare. Finanțarea activităților desfășurate de ADR în baza acordurilor de implementare urmând să se realizeze sub forma de procent din valoarea sumelor totale alocate spre implementare, procent în cuantum de 5%.

Vă mulțumesc, dacă aveți întrebări vă stau la dispoziție.

**Domnul Peli Levente:** Am 2 întrebări. Prima legată de componenta 15 vizând Educația. Consilii Județene pot aplica în parteneriat cu școlile profesionale sau numai cu acelea care sunt în subordinea Consiliilor Județene.

**Doamna Ovidia Caba:** Ghidurile nu sunt elaborate. În Planul Național la fiecare investiție este prevăzut un mecanism de implementare care este un schelet al implementării investiției respective, dar pentru fiecare investiție va fi dezvoltat, ulterior un ghid.

**Domnul Peli Levente:** În versiunea actuală nu este clar acest aspect. Am adresat această întrebare și la MIPE dar încă nu am primit un răspuns. Iar la componenta privind sănătatea o întrebare referitoare la unitățile mobile, spitalele județene pot aplica, deoarece nici acest aspect nu este clar?

**Doamna Ovidia Caba:** Și spitalele județene pot aplica. Componenta de unități mobile rămâne la Ministerul Sănătății, nu va fi transferată ADR-urilor. Urmează să fie date 10 unități mobile în toată țara.

**Domnul Peli Levente:** Spuneți că va fi centralizat și se va decide la Ministerul Sănătății?

**Doamna Daniela Cîmpean:** În ce constau unitățile mobile?

**Doamna Ovidia Caba:** Sunt unități care pot să se deplaseze în zonele izolate unde nu există servicii medicale.

**Domnul Allen Coliban:** Există o listă de 49 unități mobile. Putem face ceva la nivel de regiune? Să stabilim criterii?

**Domnul Simion Crețu:** În PNRR a fost inclusă lista cu 49, cele 25 dacă vor fi alese trebuie să intre în bugetul de peste 2 miliarde euro.

**Domnul Allen Coliban:** Ar trebui să venim și noi cu o contribuția legată de serviciile medicale.

**Domnul Simion Crețu:** Consider că Regiunea Centru este bine reprezentată ca și număr. Este o discuție în acest sens.

**Domnul Peter Ferenc:** Mulțumesc. Dacă mai sunt întrebări? Dacă nu mai sunt, consider că putem trece la punctul 10 de pe Ordinea de zi: Proiect de hotărâre privind aprobarea modificării Organigramei și a Regulamentului de Organizare și Funcționare al ADR Centru. Doamnelor Director General, Simion Crețu, aveți cuvântul.

**Domnul Simion Crețu:** Mulțumesc domnule președinte. În conformitate cu Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 124/2021 din 13 decembrie 2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru care funcționează potrivit Legii 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, va îndeplini atribuții privind gestionarea investițiilor aferente PNRR cu impact asupra dezvoltării regionale încredințate de ministerele responsabile de implementarea reformelor/investițiilor, respectiv va fi responsabilă de implementarea investițiilor specifice locale din PNRR, Componentele 12, 13 și 15 v-a prezentat colegii informarea.

În calitate de responsabil pentru implementarea investițiilor specifice locale din PNRR, ADR va avea de îndeplinit atribuțiile delegate de ministerele responsabile de implementarea reformelor și investițiilor, în conformitate cu prevederile OUG 124/2021. În acest moment ADR Centru, împreună cu celelalte ADR-uri din România, negociază cu Ministerul Sănătății acordul de implementare în baza căruia urmează să-i fie încredințată gestionarea investițiilor aferente Componentei 12- Sănătate, a PNRR. De asemenea, a fost transmisă o formă a acordului de implementare și către Ministerul Educației.

În perioada următoare, ministerele responsabile de implementarea componentelor care vor încredința ADR-urilor gestionarea investițiilor specifice locale vor elabora planuri de implementare și vor defini aranjamentele operaționale pentru investițiile specifice locale, aceste fiind anexă la acordurile de implementare, documente care dimensionează alocarea și responsabilitatea implementării jaloanelor și țințelor, la nivel local, astfel încât să fie asigurată atingerea la nivelul PNRR a jaloanelor și țințelor asumate. Totdată este în discuție asigurarea resurselor financiare pentru asistența tehnică necesară îndeplinirii de către ADR-uri a atribuțiilor în gestionarea investițiilor specifice locale.

Având în vedere bugetul alocat celor 10 investiții aferente Componentelor 12, 13 și 15 care vor fi încredințate ADR-urilor care se ridică la cca 3,9 miliarde Euro, apreciem că alocarea medie per regiune/ADR va fi de cca 487,5 milioane Euro cu un volum de cca 1400 proiecte care vor fi gestionate de fiecare ADR.



În organigrama ADR Centru, aprobată prin Hotărârea CDR nr. 5/10.03.2021, a fost creat Serviciul PNRR cu 6 posturi: 1 post de conducere și 5 posturi de execuție, urmând ca acesta să fie activat în momentul în care va exista cadrul legal care să stipuleze implicarea ADR-urilor în implementarea PNRR, atribuțiile delegate precum și existența și disponibilizarea resurselor financiare necesare gestionării investițiilor și îndeplinirii atribuțiilor delegate.

Pe de altă parte există Serviciul JTF-ITI cu 4 posturi, care nu a fost operaționalizat întrucât nu a apărut cadrul legal care să prevadă în sarcina ADR Centru atribuții privind gestionarea sau implementarea PO Tranziție Justă sau a instrumentelor teritoriale integrate.

Față de cele prezentate apreciem că se impune dezvoltarea unei structuri care să poată cuprinde toate atribuțiile prevăzute prin OUG 124/2021.

Astfel, va fi creat **Departamentul Implementare Programe de Dezvoltare Regională** cu două servicii, constituit dintr-un număr de 18 de posturi (10 posturi existente și 8 posturi realocate din cadrul Direcției Organism Intermediar POR 2014-2020 respectiv Serviciul Evaluare și Selecție -2 posturi, Serviciul Contractare -2 posturi, Biroul Evaluare Tehnică și Financiară -4 posturi).

Vă mulțumesc, dacă aveți întrebări vă stau la dispoziție.

**Domnul Peter Ferenc:** Mulțumesc domnule Director general. Dacă aveți întrebări? Dacă nu sunt, eu consider că putem supune la vot acest proiect. Cine este pentru? Impotriva? Abțineri? S-a aprobat în unanimitate.

Propun să trecem la punctul 11 de pe Ordinea de zi: Informare privind Implementarea OUG 88/2020 privind instituirea unor măsuri, precum și acordarea unui sprijin financiar pentru pregătirea portofoliului de proiecte în domenii strategice considerate prioritare pentru perioada de programare 2021-2027, destinat finanțării prin POAT 2014-2020 și POIM 2014-2020, Doamna Adriana Muresan, aveți cuvântul.

**Doamna Adriana Muresan:** Mulțumesc domnule președinte. În cursul anului 2020, din necesitatea de a pregăti portofoliul de proiecte în domenii strategice considerate prioritare a fi finanțate prin intermediul programelor operaționale în perioada 2021-2027, MFE a identificat surse de finanțare care să sprijine acest proces. Astfel, Guvernul României a aprobat OUG nr. 88/27.05.2020 privind **instituirea unor măsuri**, precum și acordarea unui sprijin financiar destinat finanțării POAT 2014-2020 și POIM 2014-2020, pentru pregătirea portofoliului de proiecte în domenii strategice considerate prioritare pentru perioada de programare 2021-2027. Domeniile vizate de OUG 88/2020 pentru acordarea de sprijin financiar în elaborarea documentațiilor tehnico-economice de interes strategic național/local sunt: **a)** transport și transport intermodal; **b)** apă - apă uzată; **c)** gestionarea deșeurilor; **d)** mobilitate urbană; **e)** regenerare urbană; **f)** infrastructură rutieră de interes județean; **g)** centre de agrement/baze turistice/tabere școlare; **h)** infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiective de patrimoniu; **i)** specializare inteligentă.

Finanțarea pregătirii documentațiilor pentru domeniile prevăzute la punctele d)-i) se derulează prin Agențiile pentru Dezvoltare Regională, conform prevederilor OUG nr. 88/2020, capitolul III.

-Domeniile mobilitate urbană, regenerare urbană, infrastructură rutieră de interes județean, centre de agrement/ baze turistice/ tabere școlare și infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiective de patrimoniu (5D)

În 17 iulie 2020 s-a publicat Ghidul Solicitantului – Condiții Specifice de accesare a fondurilor din Programul Operațional Asistență Tehnică 2014–2020 destinate pregătirii de proiecte în domeniile *mobilitate urbană, regenerare urbană, infrastructură rutieră de interes județean, centre de agrement/ baze turistice/ tabere școlare și infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiective de patrimoniu* (Ghid 5D). Alocarea financiară aferentă Regiunii Centru



este de 42.530.243 lei. În cursul anului 2020 la nivel regional a avut loc un proces de selecție a fișelor de proiecte ce se vor promova la finanțare.

În urma evaluării fișelor de proiecte depuse au intrat la finanțare 21 de fișe de proiect cu o valoare totală a sumei solicitate prin POAT de 41.886.182,09 lei, fiind structurate pe cele 5 domenii strategice, astfel:

- mobilitate urbană: 7 fișe,
- regenerare urbană: 6 fișe,
- centre de agrement/baze turistice (tabere școlare): 1 fișă,
- infrastructură și servicii publice de turism: 2 fișe,
- infrastructură rutieră de interes județean: 5 fișe.

Având în vedere faptul că în urma etapei de prioritizare, 28 fișe de proiect nu s-au încadrat în anvelopa financiară acordată Regiunii Centru prin intermediul POAT 2014-2020, acestea au fost incluse în lista de rezervă, iar în măsura în care vor fi identificate resurse financiare suplimentare vor putea intra la finanțare.

În data de 27.11.2020 a fost transmisă la AM POAT cererea de finanțare cu titlul "Sprijin la nivelul Regiunii Centru pentru pregătirea de proiecte finanțate din perioada de programare 2021-2027 pe domeniile mobilitate urbană, regenerare urbană, centre de agrement/baze turistice (tabere școlare), infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiectivele de patrimoniu cu potențial turistic și infrastructură rutieră de interes județean, inclusiv variante ocolitoare și/ sau drumuri de legătură", aceasta fiind depusă în parteneriat de ADR Centru, ca lider de proiect, împreună cu beneficiarii fișelor de proiect selectate.

În perioada februarie – septembrie 2021 AM POAT a solicitat o serie de clarificări la cererea de finanțare depusă, clarificări la care s-a răspuns, iar în data de 5 Octombrie 2021 s-a semnat contractul de finanțare pentru cererea de finanțare cod SMIS 143410.

De asemenea, în perioada de timp menționată, ADR Centru a venit în sprijinul partenerilor, prin transmiterea de adrese de informare, răspunsuri la solicitările de informații, organizarea de întâlniri pentru discutarea stadiului derulării procedurilor de achiziții. Prin adresele transmise partenerii au fost informați asupra stadiului evaluării cererii de finanțare depuse la AM POAT și au fost sfătuiți să demareze procedura de achiziție a documentațiilor tehnico-economice. Pentru a nu primi corecții financiare, au fost informați să deruleze achizițiile prin "Licitație deschisă" sau prin "Licitație restrânsă" și să publice anunț în JOUE, indiferent dacă planul de achiziție conține 1 sau mai multe poziții de achiziții.

După semnarea contractului de finanțare, au fost depuse 3 cereri de rambursare și 3 rapoarte de progres în cadrul proiectului, aferente perioadei August 2020 – Ianuarie 2022. În cadrul cererilor de rambursare depuse au solicitat decontarea cheltuielilor privind elaborarea documentațiilor tehnico-economice 3 dintre cei 19 parteneri în cadrul proiectului.

La data de 15.02.2022, 12 parteneri au atribuit contracte pentru achiziția serviciilor de proiectare, 1 partener se afla în etapa de evaluare a ofertelor depuse, iar 1 în etapa de contractare. Doi dintre parteneri au fost nevoiți să anuleze procedurile de achiziție urmând să le relanseze, iar 3 parteneri erau în curs de pregătire a documentațiilor de atribuire în vederea lansării procedurilor de achiziție.

La începutul lunii februarie 2022, ADR Centru a solicitat partenerilor o serie de informații legate de stadiul derulării achizițiilor, problemele întâmpinate și unde a fost cazul, o confirmare a valorii economiilor rezultate în urma derulării achizițiilor precum și acordul de a utiliza economiile în vederea finanțării fișelor de proiect de investiție aflate pe lista de rezervă rezultată în urma procesului de selecție a fișelor de proiecte depuse în conformitate cu OUG nr. 88/2020. Deoarece finanțarea fișelor de proiect de investiție aflate pe lista de rezervă ar crește impactul sprijinului financiar acordat în conformitate cu OUG nr. 88/2020 pentru pregătirea portofoliului de proiecte pe cele 5 domenii strategice,



în conformitate cu prevederile Contractului de Finanțare, ADR Centru a solicitat acordul AM POAT în utilizarea economiilor înregistrate pentru finanțarea unora din fișele de proiecte de investiție aflate pe lista de rezervă.

Procesul de contractare a fișelor din lista de rezervă va începe ulterior primirii răspunsului din partea AM POAT, a confirmării economiilor realizate și a acordului beneficiarilor în cauză.

Conform Ghidului Solicitantului aferent celor 5 domenii, documentațiile tehnico-economice vor trebui finalizate până la data de 31.12.2022.

**-Domeniul Specializare Inteligentă**

Deoarece prin OUG nr. 88/2020 se acordă sprijin financiar și pentru susținerea organizațiilor regionale în pregătirea de proiecte strategice în *domeniul specializării inteligente* în vederea finanțării acestora în perioada 2021–2027, în 3 august 2020 a fost aprobată prin Ordinul MFE nr. 894 Schema de ajutor de stat și de minimis. Contractul de finanțare dintre AMPOAT, din cadrul MIPE (MFE) și ADR Centru a fost semnat în 17.02.2021. Alocarea financiară aferentă Regiunii Centru este de 4.725.583 lei.

În cadrul apelului pentru pregătirea portofoliului de proiecte pentru perioada de programare 2021-2027, în domeniul specializării inteligente, au fost depuse 8 fișe de proiect, dintre care una a fost respinsă în etapa de verificare administrativă și de eligibilitate. Cele șapte fișe selectate totalizează investiții preconizate în valoare de 67.274.438 euro, iar valoarea ajutorului nerambursabil solicitat pentru pregătirea documentațiilor este de 4.489.303,85 lei, sub formă de ajutor de minimis.

La finalul anului 2021, AM POAT din cadrul Ministerului Fondurilor și Proiectelor Europene a aprobat prelungirea perioadei de aplicare a schemei de ajutor de stat și de minimis, aplicabilă beneficiarilor finali, până la data de 31 Decembrie 2022. Ca urmare a acestei prelungiri, ADR Centru a demarat etapa de contractare a solicitărilor de sprijin selectate.

Vă mulțumesc; dacă aveți întrebări vă stau la dispoziție.

**Domnul Peter Ferenc:** Mulțumesc doamna director. Aveți întrebări? Dacă nu sunt, consider că putem să trecem la punctul 12 de pe Ordinea de zi: Proiect de hotărâre privind avizarea Acordului de grant specific Nr. 18/2022 pentru EUROPE DIRECT Regiunea Centru, precum și a cofinanțării aferente bugetului propriu al ADR Centru, domnule Nicolae Mărginean, Director Departament Relații Publice și Comunicare, aveți cuvântul.

**Domnul Nicolae Mărginean:** Mulțumesc domnule presedinte. Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru a participat la cererea de propuneri organizată de Comisia Europeană pentru selectarea structurilor gazdă pentru centrele de informare ale Rețelei Europe Direct în perioada 2021-2025. Ca urmare a selectării propunerii înaintate de ADR Centru, Comisia Europeană și Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru au încheiat în 16 aprilie 2021 Acordul-cadru de parteneriat 2021-2025.

Toate activitățile Centrului Europe Direct Regiunea Centru sunt complementare celor desfășurate în prezent de către ADR Centru și întregesc gama de informații transmise și de evenimente realizate de către Agenție, susținând-o în scopul său de a promova instrumentele de finanțare europene, de a obține un feedback necesar pentru a genera un comportament activ și de a implica cetățenii în politicile Uniunii Europene.

Activitățile Centrului Europe Direct Regiunea Centru prevăzute pentru anul 2022 se derulează în concordanță cu acțiunile propuse ce prevăd activități permanente și evenimente punctuale. Bugetul necesar este asigurat de către Comisia Europeană prin Reprezentanta Comisiei Europene în România și prin co-finanțare, de către structura gazdă - ADR Centru. Pentru anul 2022 activitățile se vor desfășura în funcție de cele mai noi și mai eficiente metode de informare, comunicare și implicare a cetățenilor din cele șase județe ale Regiunii Centru: Alba, Brașov, Covasna,

Harghita, Mureș și Sibiu. Pe lângă evenimentele și activitățile punctuale prevăzute pe sarcini, Centrul desfășoară și activități permanente ce prevăd funcționarea Centrului prin asigurarea de consultanță și informații despre UE tuturor celor care solicită, îmbunătățirea și actualizarea paginii de internet și a paginii de Facebook a Centrului.

Detalii se regăsesc în Expunerea de motive și vă stau la dispoziție pentru detalii, sau vi le poate furniza doamna Mirela Groza, coordonatorul Centrului. Vă mulțumesc.

Bugetul Centrului de informare Europe Direct Regiunea Centru pentru anul 2022 este de 55.000 Euro, din care 30.400 Euro reprezintă finanțarea acordată de Comisia Europeană pentru realizarea sarcinilor, iar 24.600 Euro rămâne contribuția proprie a ADR Centru.

**Domnul Peter Ferenc:** Mulțumesc. Dacă aveți întrebări? Dacă nu sunt, consider că putem supune la vot acest proiect. Cine este pentru? Împotriva? Abțineri? S-a aprobat în unanimitate.

Propun să trecem la punctul 13 de pe Ordinea de zi: Proiect de hotărâre privind aprobarea participării ADR Centru ca partener în proiectul ACCEL BETTER: Acceleration Ecosystems Across Europe Exchanging Best Practices/ Ecosistem de accelerare în Europa pentru schimbul de bune practici, precum și a cofinanțării aferente bugetului propriu al ADR Centru, doamna Director Direcția Politici Regionale, Ovidia Caba, aveți cuvântul.

**Doamna Ovidia Caba:** Mulțumesc domnule presedinte. ACCEL BETTER "Acceleration ecosystems across europe exchanging best practices", în traducere "Schimb de bune practici dedicat accelerării ecosistemelor din Europa" este un proiect realizat în parteneriat sub coordonarea Universității din Craiova, depus spre finanțare în contextul apelului HORIZON-EIE-2021-SCALEUP-01 lansat în cadrul Programului Orizont Europa. Proiectul va fi implementat de un consorțiu format din 17 parteneri din 11 țări din Europa.

Proiectul își propune să îmbunătățească serviciile de accelerare a afacerilor, extinderea rețelelor parteneriale și sprijinirea serviciilor de scalare prin intensificarea colaborărilor transnaționale (pe baza identificării punctelor forte și a specificului fiecărui ecosistem), valorificarea interacțiunii cu Industriile Culturale și Creative (ICC) și stimularea interacțiunii cu actorii din cadrul structurilor de tip cvadruplu helix. Se urmărește în special: îmbunătățirea calității serviciilor de accelerare a afacerilor în toate ecosistemele participante; cartografierea și organizarea ecosistemelor locale într-o rețea puternică, eficientă și matură; îmbunătățirea serviciilor de scalare în toate ecosistemele participante.

Parteneriatul proiectului include 17 organizații din 11 țări din Europa, universități, agenții de dezvoltare regională, camere de comerț, parcuri tehnologice, etc.

Durata de implementare a proiectului va fi de 24 de luni. Valoarea totală a proiectului este de 979119.54 Euro, cu o contribuție din partea programului Orizont Europa de 100%. Bugetul alocat Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru pentru implementarea activităților proiectului este de 41202.50 Euro.

Vă mulțumesc, dacă aveți întrebări vă stau la dispoziție.

**Domnul Peter Ferenc:** Mulțumesc. Dacă aveți întrebări? Dacă nu sunt, consider că putem supune la vot acest proiect. Cine este pentru? Împotriva? Abțineri? S-a aprobat în unanimitate.

Trecem la punctul 14 de pe Ordinea de zi: Proiect de hotărâre privind avizarea Contractului de grant încheiat între EUROCHAMBRES, the Association of the European Chambers of Commerce and Industry și ADR Centru pentru



implementarea proiectului "RO-MD-DE: Connecting companies to increase export in tourism sector"/ RO-MD-DE: Conectarea companiilor în scopul creșterii exporturilor în turism. Doamna Director Direcția Politici Regionale, Ovidia Caba, aveți cuvântul.

**Doamna Ovidia Caba:** Multumesc domnule președinte. Proiectul RO-MD-DE: Connecting companies to increase export in tourism sector a fost depus spre finanțare în cadrul apelului EU4Business: Connecting Companies – acțiunea vizite de studiu - lansat de EUROCHAMBRES (Asociația Europeană a Camerelor de Comerț și Industrie), apel care își propune să sprijine parteneriatele între organizațiile de sprijinire a afacerilor din Uniunea Europeană și Parteneriatul Estic (EaP, din care fac parte Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Moldova, Ucraina). EU4BCC este dezvoltat în cadrul Parteneriatului Estic (EaP), lansat în 2009 pentru a consolida și întări relațiile dintre Uniunea Europeană (EU), Statele Membre și șase țări estice învecinate, fiind o inițiativă umbrelă care acoperă toate activitățile UE de susținere a IMM-urilor în țările parteneriatului estic.

Proiectul își propune să creeze un parteneriat între organizații de sprijinire a afacerilor din UE și organizații similare din zona Parteneriatului Estic (EaP), organizații cu interese comune, ce își propun să faciliteze cooperarea și schimburile de cunoștințe între companii active în sectorul turistic din EaP (Regiunea Centru, Republica Moldova) și companii similare din UE (Regiunea Centru, România - județul Alba și districtul Prignitz, Germania).

Proiectul va fi implementat în perioada Decembrie 2021 – Martie 2022, de către un Consorțiu format din 2 organizații de sprijin pentru afaceri: Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru (România) în calitate de partener lider și Agenția de Dezvoltare Regională Centru (Moldova) în calitate de co-aplicant, și cu sprijinul Agenției de Investiții (Moldova) și a Agenției de Promovare Economică din Prignitz (Wirtschaftsförderungsgesellschaft Prignitz mbH (Germania)).

Proiectul 1101 RO-MD-DE: Connecting companies to increase export in tourism sector a fost aprobat spre finanțare de către EUROCHAMBERS în 16 Noiembrie 2021 cu un buget în valoare de 56740 Euro, din care 5 % reprezintă contribuția beneficiarilor (respectiv 2837 Euro). În vederea finanțării implementării acestui proiect a fost încheiat un contract de grant între Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru (semnat în 26.11.2021) și EUROCHAMBRES - Asociația Europeană a Camerelor de Comerț și Industrie (semnat în 8.12.2021). Contractul de grant acoperă perioada de implementare a proiectului, (acțiunea Vizita de Studiu – 4 luni) respectiv 1.12.2021 – 31.03.2022 iar executarea acestuia se va încheia în momentul în care autoritatea contractantă va efectua plata finală, sau în cel mult 18 luni de la încheierea perioadei de implementare (conform Articolului 2 – Implementation period of the action). Vă mulțumesc, dacă aveți întrebări vă stau la dispoziție.

**DI. Peter Ferenc:** Mulțumesc. Dacă aveți întrebări? Dacă nu sunt consider că putem supune la vot acest proiect. Cine este pentru? Împotriva? Abțineri? S-a aprobat în unanimitate.

Propun să trecem la punctul 15 de pe Ordinea de zi: Proiect de hotărâre privind avizarea Acordului de parteneriat încheiat cu ADR CENTRU Republica Moldova în contextul proiectului RO-MD-DE: Connecting companies to increase export in tourism sector"/ RO-MD-DE: Conectarea companiilor în scopul creșterii exporturilor în turism, precum și aprobarea co-finanțării alocată de ADR Centru România pentru implementarea proiectului, doamna Director Direcția Politici Regionale, Ovidia Caba, aveți cuvântul.

**Doamna Ovidia Caba:** Mulțumesc domnule președinte. În vederea implementării corespunzătoare a proiectului 1101 RO-MD-DE: Connecting companies to increase export in tourism sector, respectiv pentru stabilirea drepturilor,



obligațiilor și responsabilităților și bugetului fiecărui partener a fost încheiat un Acord de Parteneriat între Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru – România (semnat în 17.01.2022) și Agenția de Dezvoltare Regională Centru - Republica Moldova (semnat în 18.01.2022). Acordul de Parteneriat are o valabilitate de 6 luni de la data de începere a perioadei de implementare a proiectului și excede cu 2 luni perioada de implementare a proiectului. Prolungirea perioadei de implementare a proiectului va extinde automat durata prezentului acord.

Ca urmare a unor modificări apărute în situația financiară a partenerului ADR Centru din Republica Moldova, acesta a comunicat ADR Centru - România faptul că se află în imposibilitatea asigurării cofinanțării aferente bugetului propriu, acest fapt punând în pericol implementarea proiectului. Având în vedere beneficiile pe care acest proiect le aduce de ambele părți, ADR Centru a preluat integral co-finanțarea proiectului în cuantum de 2837 Euro.

Conform Acordului de Parteneriat bugetul alocat ADR Centru România este în valoare de 35.449,00 Euro, iar bugetul alocat ADR Centru Moldova este în valoare de 21.291,00 Euro. Acordul de parteneriat stabilește, de asemenea, activitățile pe care le va derula fiecare partener în parte.

Vă mulțumesc, dacă aveți întrebări vă stau la dispoziție.

**DI. Peter Ferenc:** Mulțumesc. Dacă aveți întrebări? Dacă nu sunt, consider că putem supune la vot acest proiect. Cine este pentru? Impotriva? Abțineri? Constat că s-a aprobat în unanimitate.

Propun să trecem la punctul 16 de pe Ordinea de zi: Proiect de hotărâre privind aprobarea participării ADR Centru ca partener în proiectul Sustainable Capacity Development for Rural and Authentic Tourism/ Dezvoltarea Sustenabilă a Capacității în Turismul Rural și Autentic precum și a cofinanțării aferente bugetului propriu al ADR Centru, Doamna Director Directia Politici Regionale, Ovidia Caba, aveți cuvântul.

**Doamna Ovidia Caba:** Mulțumesc domnule președinte. Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru va reprezenta Regiunea Centru în calitate de partener în cadrul proiectului "SusRAT: Sustainable Capacity Development for Rural and Authentic Tourism" (SusRAT: Dezvoltarea Sustenabilă a Capacității Turismului Rural și Autentic) depus spre finanțare în cadrul Programului privind Piața Unică (Single Market Programme). Implicarea ADR Centru în cadrul acestui proiect a rezultat ca urmare a invitației primite din partea Universității Cappadocia din Turcia (Kapadokya University – Turkey).

Proiectul SusRAT a fost depus spre finanțare în cadrul Programului - Single Market Programme /Piața Unică (programul UE pentru sprijinirea, consolidarea guvernantei și funcționarea pieței unice), în 2 martie 2022 în cadrul apelului de proiecte „COVID-19 Recovery Through Sustainable Tourism Growth and SME Support”, de către un consorțiu format din 7 parteneri, organizații din Turcia, Bulgaria, Grecia, România și Spania. Obiectivul acestui apel este de a ghida redresarea ecosistemului turistic prin acordarea de sprijin organizațiilor și consorțiilor din domeniul turismului, prin stimularea transformării digitale și ecologice a companiilor din turism și în special a IMM-urilor, și prin stimularea inovației, rezilienței, sustenabilității și calității de-a lungul lanțului valoric.

Proiectul SusRAT vizează creșterea gradului de conștientizare și dezvoltare a capacității IMM-urilor din turismului rural (hoteluri sau unități de cazare similare, zone de camping, parcuri pentru vehicule de agrement și parcuri de rulote, agenții/operatori de turism, etc.) în vederea îmbunătățirii sustenabilității de mediu, financiare și culturale (venitul anual, profitul, ocuparea forței de muncă, amprenta de carbon etc.).

Proiectul va beneficia de un buget în valoare 1,163,090.00 EURO, din care ADR Centru îi va reveni suma de 261.550,8 EURO (17,110.00 reprezentând costuri indirecte) din care contribuția proprie va fi de 2.554,8 Euro.



**Domnul Péter Ferenc:** Am ajuns la ultimul punct de pe Ordinea de zi. Punctul diverse. Cine se înscrie la acest punct? Doamna Președinte Daniela Cîmpean, aveți cuvântul.

**Doamna Daniela Cîmpean:** Este prezent la această ședință președintele Asociației Județene de Turism, domnul Alin Chipăilă. Această asociație s-a născut în urmă cu foarte mulți ani, prin externalizarea serviciului de turism, din cadrul Consiliului Județean Sibiu. Atunci s-a creat din acest serviciu cu sprijinul multor UAT-uri din județ și al operatorilor economici, o asociație după care, în prezent s-au făcut și reglementat toate acele OMD-uri – Organisme de Management al Destinațiilor. În acest moment, la nivel național, se discută despre crearea unor astfel de OMD-uri care să gestioneze la nivel de regiune, promovarea regiunii respective. Eu am profitat de ocazie, că sunt toți președinții de Consilii Județene din regiune prezenți la Sibiu pentru a-l ruga pe colegul meu Alin Chipăilă să ne facă o scurtă prezentare cu privire la aceasta și să venim cu propunerea spre dumneavoastră ca în Regiunea Centru acest OMD să fie la Sibiu, deoarece avem experiență în acest domeniu. Vă rog să îl ascultați pe domnul Alin Chipăilă, după care luați decizia pe care o considerați.

**Domnul Alin Chipăilă:** Voi fi foarte scurt. După cum știți în Planul Național de Redresare și Reziliență, există capitolul referitor la Turism care prevede crearea a 8 structuri regionale care trebuie să vadă lumina zilei cât mai curând. În cadrul legislativ actual, nu există specificații referitoare la destinațiile județene, regionale și nici referitoare la cea națională. Se lucrează la nivelul Ministerului Turismului pe îmbunătățirea cadrului legislativ, Ordonanța 58 neavând nici norme de aplicare în acest sens. Am extras câteva atribuții ale OMD-urilor care nu sunt reglementate la nivel de legislație.

În ceea ce privește modificarea cadrului legislativ, se propune actualizarea legislației prin apariția acestor categorii de OMD-uri la nivel local, județean, regional. La nivel local OMD-urile sunt constituite pe baza asocierii unităților administrativ teritoriale dintr-o destinație cu membri din cadrul confederațiilor patronale reprezentative. La nivel județean acestea ar fi constituite din asocierea dintre Consiliile Județene, OMD-urile locale și antreprenorii privați relevanți la nivelul unei destinații județene. Pentru partea de OMD-uri regionale săptămâna trecută a fost terminată parte de cartografiere, pe care a realizat-o ministerul și aceasta este și propunerea care există la momentul de față pe masa ministerului și care va merge către Guvern, din câte am înțeles cu cele 8 structuri regionale.

În ceea ce privește OMD-ul Transilvania acesta ar cuprinde județele Alba, parțial Hunedoara, Brașov, Sibiu, Cluj, Mureș, Covasna, Harghita Bistrița Năsăud, parțial Sălaj și Maramureș și ar fi al doilea ca mărime la nivel de țară, urmând ca această structură nou constituită, să beneficieze de sprijin financiar din partea PNRR-ului din linia de finanțare de 2 milioane de euro existentă. De asemenea, tot pe parte de finanțare, mai există 7 milioane de euro care sunt destinate UAT-urilor din OMD-urile regionale, respectiv UAT-urilor din toată țara pentru investiții în infrastructura turistică și un milion de euro Asistență Tehnică pentru crearea de OMD-uri la nivel de țară. În ceea ce privește regiunea noastră, în cadrul OMD Transilvania întâlnim 4 tipuri de structuri care asigură managementul destinației, de fapt trei tipuri de structuri, asociații public-private funcționale, asocieri publice sub forma unor ADI-uri, servicii publice din cadrul Consiliilor Județene și există și câteva cazuri de asocieri public private care au funcționat foarte bine, dar care din diferite motive s-au oprit. Important ar fi ca beneficiind de experiența care există la nivelul Regiunii Centru, unde există deja structuri consolidate de mai mult timp, să putem să transformăm OMD Transilvania în cea mai dinamică formă de promovare a turismului la nivel regional. Mulțumesc frumos. Sunt la dispoziția dumneavoastră dacă aveți întrebări.

**Domnul Peter Ferenc:** Doamna președinte ați dori ca acum să decidem?

**Doamna Daniela Cîmpean:** Am vrut să ştim că există, că avem experienţă şi că putem să gestionăm un astfel de organism.

**Domnul Adrian Veştea:** Cred că ar trebui să mergem pe performanţă, să vedem care a fost numărul de înnoptări, numărul de evenimente şi la Braşov poate fi stabilit sediul OMD regional.

**Domnul Allen Coliban:** La Braşov la nivel de municipiu cu tot cu particularitatea pe Poiana Braşov, suntem exact în procesul în care cu mediul de afaceri discutăm despre înfiinţare OMD-ului. De fiecare dată discuţia începe de la împărţirea puterii şi acolo se blochează, în loc să ne uităm că de fapt mizele sunt foarte mari. La Braşov ne-am uitat direct pe indicatori. Ce înseamnă, ponderea în luarea deciziilor, număr de locuri de muncă, etc. Cred că toate lucrurile acestea sunt temă de dezbatere necesară de avut, pe care să o pregătim cu argumente. Cred că este necesară o întâlnire dedicată pe tema aceasta, cât mai repede.

**Domnul Peter Ferenc:** De asemenea OMD regional poate fi şi la Mureş. Trebuie să aprofundăm şi această temă. Mulţumesc. Mai sunt alte puncte de vedere? Dacă nu mai sunt alte intervenţii, vă mulţumim. Vă doresc o zi bună.

Drept pentru care s-a încheiat prezentul Proces Verbal.

Preşedinte CDR Centru,  
Peter Ferenc  
Preşedintele Consiliului Judeţean Mureş



Regiunea Centru, 23.03.2022